"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 143 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Tiistaina, kesäk. 18 p:nä—Tues., June 18 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Työläiset! Voimakkaaseen taisteluun luokkavankiemme vapauttamiseksi

TYÖLÄISAINESTEN ON KIIHDYTETTÄVÄ TAISTELUA TOV. VAARAN HETI VAPAUTTAMISEKSI — LANGLEY JA FARBEY EDELLEEN KARKOITUSUHKAN ALAISINA

Toronton virkavalta teljennyt toverit Murphyn ja Pearlin vankeuteen

TORONTO, Ont., kesäk. 17. — Torontolainen fasistiterrori, jolla poliisilaitos pyrkii tukahduttamaan työläisten järjestäytymisen, raivoaa edelleenkin äskettäin ulkoilmakokouksessa vangittujen toverien Harvey Murphyn ja Abie Pearlin joutuessa suorittamaan heille poliisioikeudessa mätkäistyä luokkatuomiota. Poliisioikeuden edessä osoitti neljä syytettyjen puolesta kutsuttua todistajaa, miten poliisihurtat olivat petomaisesti hajoittaneet pioneerien katukokouksen, ruhjoen kokouksessa olleita. Kruunun tahoilta tuotiin todistajina pari pankkityöläistä, jotka totesivat kokouksen olleen "bolshevistisen".

Oikeus osoittautunut puolueelliseksi todistajien suhteen

Kuulustelun aikana pidettiin puolustuksen kutsumat todistajat ulkona oikeussalista, heidät haettaessa yksitellen kuulusteltavaksi. Tätä vastoin salli porvarillinen oikeuslaitos tavanmukaisella "puolueettomuudellaan" kruunun todistajien olla salissa kaiken aikaa, jotka siten saivat paremmin mahdollisuuden harkita vastauksensa sellaisiksi kuin tilanne vaati, voidakseen tehokkaammin punoa syyllisyyden leiman syytetyn penkillä olleita tovereitamme kohtaan. Toveri Murphy tuomittiin kuukaudeksi vankeuteen ja Abie Pearl, jota poliisihurtat ruhjoivat vangitessaan hänet, sai kymmenen päivän tuomion.

Kokouksessa vangittiin myös nuori Freddie Shur-niminen pioneeri, joka oli alaikäisten oikeuden kuulusteltavana. Hänet kuitenkin vapautettiin 25 dollarin takuulla.

Toveri Vaaran sakko maksettu

Toronto, Ont., kesäk. 17. — Työväen puolustusliiton taholta tiedotetaan, että se on maksanut "Vapauden" toimittajalle toveri Vaaralle langetetun 1,000 dollarin suuruisen sakon, tarkoituksella poistaa tämäkin seikka, jota viranomaiset voisivat pitää mahdollisena esteenä hänen vapauttamiselleen. Työläisten on ryhdyttävä entistä voimakkaampaan taisteluun vankilaan teljetyn taistelutoverimme vapauttamiseksi, joka on jo neljä kuukautta virunut vankilassa, keinotekoisesta "kapinallisuus"-syytteestä tuomittuna.

Canadan työväenpuolustusliitto edelleen vetoaa kaikkiin järjestyneisiin työläisiin kohottamaan korkealle uhkaavan äänensä, vaatimaan toveri Vaaran ja muitten luokkavankien heti vapauttamista canadalaisen kapitalistiluokan kidutuspaikoista. Ainoastaan täten voi Canadan järjestynyt työväki taata oikeuksiaan vähemmässäkään määrin.

Langley ja Farbey ovat vielä karkoitusuhkan alaisia

Toverit Sam Langley ja Joe Farbey, jotka jo aikaisemmin ovat neljän muun torontolaisen toverin kanssa suorittaneet kuukauden vankeusrangaistuksen, siitä "törkeästä rikoksesta", että olivat puhuneet kommunistisessa vaalikokouksessa ulkosalla, Toronton kunnallisten täytevaalien aikana, ovat edelleenkin karkoitusuhkan alaisina, viranomaisten voidessa lähettää nämä toverit maasta ulos milloin tahansa.

Ainoastaan Canadan työväen puolustusliiton voimakkaan toiminnan tuloksena ovat nämä toverit edelleenkin maassa. Heitä vastaan on jo siirtolaisviranomaisten toimesta annettu karkoitusmääräys Englantiin, jonka täytäntöönpanoa on siirretty toistaiseksi. Tästä huolimatta, ovat nämä toverit alituisen karkoitusvaaran alaisia, viranomaisten voidessa mielivaltaisesti poistaa tieltä kaksi "vaarallista" kommunistia milloin tahansa, vähäisemmänkin tekosyyn nojalla.

Nämä lukuisat tapaukset, joissa militanttiset työläiset ovat joutuneet hallitsevan luokan suoranaisen vainon kohteeksi, velvoittavat suuria työläisjoukkoja ryhtymään toimenpiteisiin näiden tovereiden puolustamiseksi.

Vaara jo neljä kuukautta vankeudessa: Murphy ja Pearl parhaillaan suorittamassa tuomioitaan; Farbey ja Langley karkoitusuhkan alaisina; aikaisemmat luokkatuomiot useita tovereitamme kohtaan Torontossa; julkea poliisimielivalta työläisten terrorisoimiseksi: kaikki nämä seikat velvoittavat Canadan työläisiä, kieli- y. m. rajoihin katsomatta yhtenäiseen ja voimakkaaseen taisteluun oleellisimpien oikeuksien puolesta.

Rakentakaamme yhteisrintamamme taukeamatonta taisteluu varten työväenluokan oikeuksien puolesta!

Keskittäkäämme yrityksemme luokkavankien vapauttamiseksi!

Työttömyys lisääntyy autoteollisuudessa

AUTOTEOLLISUUDESSA TAPAHTUVA RATSIONALISOINTI UHKAA TUHANSIEN ELINMAHDOLLISUUKSIA

RAJAKAUPUNGIT, Ont., kesäk. 17. — Autoteollisuudessa äärimäisesti kehittynyt hiestytys ja ratsionalisointi on jatkuvasti sysäämässä suuria työläisjoukkoja joko kokonaan työttömäksi tai työskentelemään ainoastaan osan ajasta. Tuhansia työläisiä on joutunut nälkätaipaleelle yksistään Fordin autotehtaista, työviikon tullessa lyhennettyä neljään päivään näissä tehtaissa. Nämä suuret työttömäin armeijaan syösätyt joukot ovat joutuneet menettämään elinmahdollisuutensa tehoistuneiden tuotantomenetelmien johdosta, pienemmän työläisten määrän kyetessä tuottamaan saman kuin aikaisemmin suuremmat joukot.

Siitä huolimatta, että työläisten lukumäärää pienennetään, on tuotanto ja sitä seuraavat voitto-osingot suuremmat kuin ennen. Tämä osottaa sitä, että nykyisten tehoisuusmenetelmien alaisena voidaan työläisestä kiristää enemmän kuin aikaisemmin. Työvoiman vähentämistä seuraa äärimäinen riistäntä, tilanteen autoteollisuudessa muodostuessa entistä kurjemmaksi.

Autotyöläisillä on ainoastaan yksi keino puolustautua. Se on järjestäytyminen taistelevaan teollisuusliittoon vaatimaan kunnollisempia palkkoja ja hiestytysjärjestelmän poistamista.

Selkäsauna kiitosten asemesta

Salamatkustaja Schreiberin tekoa tuomitaan

LONTOO, kesäk. 18. — "London Evening News"-lehti huomauttaa, että "tämä poika, Schreiber, jonka leimuava salamatkustajatemppu olisi voinut pudottaa kolme ranskalaista lentäjää Atlantiin, on esimerkkinä nykyaikaisesta sankarista, jollaisia ei haluta. Sellaisessa lentoyrityksessä, jossa lentäjä uhraa persoonallisen mukavuuden hyödyllisyyden edessä, keventäen siten konettaan, voidakseen ottaa mahdollisimman suuren määrän petroolia ja supistaen kaiken muun painon viimeiseen paunaan, menee hävytön nuorukainen koneeseen, lisäten siihen oman melkoisen painonsa.

"Nuorella Schreiberilla epäilemättä oli rohkeutta, mutta hänen tulisi muistaa matkaansa etupäässä siksi, että pilasi lentäjän mahdollisuuden päästä Ranskaan. Sellainen nuorukainen ei ansaitse liputusta ja suuteloita. Selkäsauna vastaisi paremmin tarkoitustaan."

Salo voitti poikkimantereen juoksun

Pääsi kolmatta minuuttia edelle Gavuzzista

LOS ANGELES, Cal., kesäk. 17. — Passaicilainen poliisi ja legionalainen John Salo voitti tänään C. C. Pylen poikkimantereen juoksun. Peter Gavuzzi-niminen italialainen tarjoilija Southamptonista, Englannista, pääsi toiseksi. Salo voitti $25,000 juoksullaan. Gavuzzin palkinto on $10,000. Salon yhteenlaskettu aika New Yorkista tänne on 525 tuntia 57 minuuttia 20 sekuntia.

Gavuzzin aika on 526 tuntia 7 sekuntia. Aikaero on siis vain 2 minuuttia 47 sekuntia, josta päättäen lopussa on ollut erittäin tiukka ottelu näiden kahden välillä. Salon tulosta on pidettävä erittäin hyvänä, kun otetaan huomioon, että hän oli useita minuutteja jälellä Gavuzzista silloin, kun aloitettiin viimeisen päivän juoksu.

Viimeisenä päivänä juostiin 30 mailin matka Huntington Parkista Los Angelesiin.

Ankara maanjäritys Uudessa Seelannissa

PELÄTÄÄN MONEN MENETTÄNEEN HENKENSÄ SAAREN POHJOISOSASSA

WELLINGTON, Uusi Seelanti, kesäk. 18. — Tähän mennessä tiedetään, että puolitusinaa ihmistä ovat surmautuneet tuhoisassa maanjäristyksessä, joka vapisutti pohjoista osaa Uutta Seelantia eilen. Neljä miestä kuolivat maanvieremään, joka tukki Westlandjoen. Kaksi muuta henkilöä ovat kuolleet samalla alueella. Järistys oli pahin, mitä on sattunut sitten vuoden 1901. Paljon rakennuksia on luhistunut. Surmautuneiden luvun pelätään lisääntyvän. Kolme järistystä tunnettiin kautta saaren.

Kilpailevien valtojen agentit neuvottelevat varustelukysymyksistä

MacDonald ja Dawes keskustelleet "tyydyttävästi" laivastoasioista

LONTOO, kesäk. 17. — Samaan aikaan, kun kumouksellinen liike, suuret lakkotaistelut ja työväen johtajien vainoaminen lisääntyy Intiassa, on "työväen" hallituksen pääministeri MacDonald keskustellut kotonaan Skotlannissa hyvässä sovussa Yhdysvaltain imperialistimahdin edustajan, Englantiin nimitetyn lähettilään Dawesin, kanssa, joka viimeksimainittu on tunnettu samaa nimeä kantavan Saksan ryöstämissopimuksen laatijana, ja joka muutenkin on Wallkadun magnaatteja ja suurriistäjiä.

Hyväntahtoisten ja kohteliaiden neuvottelujen aiheena on kuulemma ollut laivastokysymysten ratkaiseminen. Neuvottelujen selitetään olleen epävirallisia laadultaan, ja MacDonaldin julkisuuteen päästämän imelän kohtellaan tiedonannon mukaan sujuivat tyydyttävästi.

Varsin kuvaavaa, että tällaisten neuvottelujen edellä kiirehti ent. konservatiivisen hallituksen ulkoministeri Chamberlain antamaan julkisuuteen lausunnon, jossa tulkitaan Englannin valtaporvariston käsitystä imperialistisista varusteluista. Sen mukaan ei Englanti tule alistumaan mihinkään sellaiseen laivastosopimukseen, jossa se olisi pakoitettu tunnustamaan itsensä huonommaksi kilpailevaa amerikkalaista imperialistimahtia. MacDonaldin neuvottelujen tarkoitukseksi ei siis jää muu, kuin herkkä-uskoisen yleisön nenästävetäminen sellaisilla uloskuluneilla pasifistisilla fraaseilla, joilla on aina koetettu verhota imperialistivaltojen todelliset varustelupyrkimykset.

Yhdysvaltain presidentti allekirjoittanut farmilain

Laki pienfarmarien petkuttamiseksi ja suuren finanssikeinottelun edistämiseksi

WASHINGTON, kesäk. 16. — Presidentti Hoover allekirjoitti eilen kongressin ja senaatin hyväksymän farmilain, jonka pitäisi vastata niitä lupauksia, mitä Hoover oli antanut valitsijoille ennen vaaleja. Laki on ollut melkoisen väittelyn alaisena edustajakamarissa ja senaatissa. Tekeleeseen sisältyy suunnitelma $500,000,000:n rahaston perustamiseksi sadon ylijäämän rahastamiseksi, ja rahaston käyttöä varten tulee asetettavaksi erikoinen komitea. Laki sellaisenaan ei tule millään tavalla helpottamaan pikkufarmarien asemaa vaan tekee mahdolliseksi suuren rahakeinottelun järjestämisen valtion ja farmarien kustannuksella.

Gardiner ei tule eroamaan hallituksesta

Tulee olemaan vallassa parlamentin istuntojen aikuun saakka, jolloin hänen hallituksensa kohtalo ratkaistaan

REGINA, Sask., kesäk. 17. — Saskatchewanin maakunnan pääministeri James G. Gardiner ilmoitti tänään, että hänen hallituksensa ei tule eroamaan ennenkuin maakunnan äskettäin valitsema lainlaatijakunta kokoontuu ja asianmukaisesti päättää hallituksen kohtalosta. Tällainen tiedonanto esitettiin vastauksena hallitukselle esitetyn erovaatimuksen johdosta, yhdistyneiden konservatiivisen, progressiivisisen ja itsenäisen ryhmien asetuttua vaatimaan hallituksen ercamista virasta.

Tällä kertaa näyttää liberaalisen Gardinerin hallituksen kukistuminen varmalta, sillä konservatiivien ja muitten vähemmistöryhmien yhdistettyä voimansa on hallituspuolueella vähemmistö edustajasijoja.

47 luokkavankia kuulusteltavana tänään Gastoniassa

Pervarillinen oikeuskoneisto roistomaisten kutomokapitalistien välikappaleena

CHARLOTTE, N. C., kesäk. 17. — Huomenna, tiistaina, ryhdytään kuulustelemaan porvarillisessa oikeudessa Charlottessa 40 vangittua lakkolaista, jotka Manville-Jenckesin kutomoyhtiön kätyrien toimesta on vangittu syytettyinä murhasta, murhayrityksistä y.m. rikoksista. Kansainvälinen työväenpuolustusliitto on vaatinut näiden työläisten asian viipymättä esille ottamista. Nämä vangitut tuodaan yhdessä 17:sta viime perjantaina kuulustellun lakkolaisen mukana Charlotteen tuomari Hardingin kuulusteltavaksi.

Nämä työläiset vangittiin poliisien hyökätessä lakkolaisten telttakaupunkia vastaan, jossa hyökkäyksessä poliisipäällikkö Aderholt surmautui ja kolme hänen kätyriään haavoittui. Vankeja vastaan on yhtiön toimesta punotu murha- ja pahoinpitelysyytöksiä tarkoituksella raahata niin monta lakonjohtajaa kuin mahdollista porvarillisen oikeuskoneiston välityksellä sähkötuoliin. Vangit on pidetty tiukkaan pakattuina ahtaissa selleissä nälkiintyneinä, ja ovat he olleet pakoitetut nukkumaan sementtipermannotto murha- ja pahoinpitelysyytöksin yrittäessä kidutuksilla kiristää "tunnustuksia".

Työväenpuolustusliiton toimesta järjestetään kautta maan kokouksia ja mielenosoituksia, joissa pannaan vastalauseita kutomokapitalisuen hurtta-terroria vastaan ja kerätään avustusta lakkolaisten oikeustaistelua varten.

Sotakorvaus-neuvottelut

Stresemen ja Poincare neuvottelevat Youngin sopimuksen toteuttamisesta

PARIISI, kesäk. 17. — Torstaina tulevat Saksan ulkoministeri Stresemann ja Ranskan pääministeri Poincare neuvottelemaan toimenpiteistä Youngin komissionin hyväksymän sotakorvaussopimuksen vahvistamisesta. Stresemannin sanotaan esittävän sellaista kantaa, että hän vaatii Ranskalta ja Englannilta vakuuksia siitä, että Saksan Reininalue viipymättä vapautetaan ranskalais-englantilaisista miehitysjoukoista. Saksa kuulemma jättää sopimuksen vahvistamisen riippuvaiseksi tämän ehdon täyttämisestä.

Toisaalla arvellaan, että Ranskan edustajakamari tulee painostamaan sitä, että Saksan tulee antaa jonkinlaisia vakuuksia sotakorvaussummien maksamisesta, joiden maksamisesta riippuu vuorostaan Ranskan sotavelkojen maksaminen Yhdysvalloille ja Englannille.

Ranskalla on kiire saada sotakorvauskysymys jonkinlaiseen lopulliseen tulokseen elok. 1 päivään mennessä, sillä Mellon-Berengerin velkasopimus jossa määritellään Ranskan ja Yhdysvaltain sotavelkain suoritus, on vahvistettava siihen mennessä, tahi muussa tapauksessa lankee Ranskan maksettavaksi $400,000,000 sotavelkakirjojen muodossa.

Vaali-uudistuksista puhutaan Englannissa

Työväenpuolue lupaa erinäisiä vähäpätöisempiä "parannuksia"

LONTOO, kesäk. 17. — Skotlannin alivaltiosihteeri Tom Johnson on puheessaan selittänyt, että "työväen" hallitus tulisi esittämään erinäisiä vaalireformeja, kuten yliopistojen parlamenttiedustuksen poistamista, ja kaksoisäänioikeuden lakkauttamista erinäisiltä liikemiespiireiltä sekä puolueiden vaalipropagandavarojen supistamista. Mitään ei kuitenkaan puhuta siitä suuresta $30,000:n takauksesta, jonka kokoamisen mahdottomuus estää laajat työläisjoukot ottamasta omilla ehdokkailla osaa vaaleihin. Eivätkä työväenpuolueen herrasmiehet ole myöskään halukkaita toimimaan erinäisten muiden vaalivääryyksien poistamiseksi.

LENTÄJÄT PÄÄSSEET PARIISIIN

Pariisi, kesäk. 16. — Kello 8.47 ip. tänään saapui yli Atlannin lentänyt lentokone "Yellow Bird" Le Bourgetin lentokentälle Pariisiin, joten lento Old Orchardista, Mainesta, Pariisiin oli loppuun suoritettu. Lentoon osallistuivat Jean Assollant, Armand Lotti ja Lefevre sekä Arthur Schreiber, viimeksimainittu salamatkustajana. Vastaanotto oli suurenmoinen Schreiberillekin.

Wienin sosialistit vanginneet työläisiä

MIELENOSOITUKSIA HUONEVUOKRASÄÄNNÖSTELYN KUMOAMISTA VASTAAN

— (Inprecorr) — Wienin "sosialistisen" hallituksen poliisi on vanginnut 28 työläistä, jotka ottivat osaa kommunistien kutsumaan mielenosoitukseen huonevuokrasäännöstelyn kumoamista vastaan. Huolimatta poliisin kiellosta otti paljon työläisiä osaa mielenosoitukseen. Mielenosoituksessaan paljastivat työläiset uusien vuokralakien todellisen luonteen, joita lakeja Wienin sosialistit ovat kehuneet muka olevan suureksi hyödyksi työläisille.

Imperialismivastaisen liiton kokous koolla

200 edustajaa tärkeässä konferenssissa New Yorkissa

NEW YORK, kesäk. 17. — Yleisamerikkalaisen imperialismivastaisen liiton konferenssissa täällä viime lauantaina kuvasivat lukuisat puhujat niitä voimia, jotka toimivat uuden imperialistisen sodan aikaansaamiseksi, joka tulisi jälleen vaatimaan lukemattomia uhreja työväenluokalta. Tässä konferenssissa oli edustettuna yli 100 järjestöä lähes kahdellasadalla edustajalla.

Konferenssi kokoontui valitakseen suuren ja laajalti edustavan delegatsionin Pariisissa heinäk. 20—31 pnä pidettävään toiseen imperialismivastaiseen maailman kongressiin, sekä vahvistaakseen ja laajentaakseen imperialismivastaista liikettä Yhdysvalloissa, lujittaakseen kaikkien myötämielisten järjestöjen liittoutumista täällä sekä muissa Wallkadun ikeen alaisissa maissa voimakkaaseen taisteluun amerikkalaisen imperialismin taholta kasvavaa vainoa ja sortoa vastaan.

Kokous hyväksyi päätöslauselman, jossa julistetaan Kelloggin sopimus, aseistariisumiskonferenssit ja Hooverin sekä MacDonaldin välille suunnitellut "rauhankeskustelut" sumuverhoksi peittämään Suur-Britannian ja Yhdysvaltain välisiä sotavalmisteluja.

"Kenraali" Booth kuollut

Oli 16 vuotta hyvätuloisen armeijasuus-"pisneksen" johdossa

LONTOO, kesäk. 16. — Kenraali Bramwell Booth, ent. pelastusarmeijan ylipäällikkö, kuoli täällä tänä-itana, sairastettuaan useita kuukausia. Hän oli kuollessaan 73 vuoden ikäinen "Armeijaa" oli hän johtanut vuodesta 1912. Kuten tiedetään, omaa pelastusarmeija tärkeän sijan porvarivaltiossa, jonka epäkohtia se yrittää paikata persoonallisella armeijaisuudella, josta "työstä" sen johtajat ovat saaneet itselleen "lihavat päivät". Viime aikoina on korkeimmissa pelastusarmeijan piireissä ollut kiihkeä tappelu armeijan kokoamien miljoonien dollareiden kontrollista.

Saksa allekirjoittanut oopiumisopimuksen

Kansainliiton tekele, jolla laillistetaan maailman oopiumikaupan harjoittaminen

BERLIN, kesäk. 17. — Saksan valtiopäivät ovat vahvistaneet kansainvälisen oopiumisopimuksen, joka laadittiin Genevessä helmik. 19 pnä 1925, ja jonka kautta säännöstellään maailman copiumikaupan harjoittaminen sillä tuloksella, että tehdään laillisesti suurten kapitalistiyhtymien ja valtioiden harjoittama ooplumikauppa, ja määrätään lakkautettavaksi vain yksityinen salakauppa ja kuljetus. Tämä sopimus on tyypillinen näyte kansainliiton kykenemättömyydestä lakkauttamaan tätä suunnatonta pahennusta aikaansaavaa huumaisaineiden kauppaa.

LIBERAALIT KÄRSINEET PAHIMMIN ENGLANNIN VAALEISSA

Lontoo, kesäk. 17. — Vaalien tulosten tultua nyttemmin lopullisesti lasketuksi ja liberaalina valitun, mutta siittemmin työväenpucllueeseen ja uuteen hallitukseen siirtyneen W. A. Jowittin otettua lukuun työväenpuolueeseen kuuluvana, on työväenpuolue saavuttanut 288 paikkaa, konservatiivit 260, liberaalit 58 ja riippumattomat 9 paikkaa. Vedonlyönneissä ovat ne hävinneet suuria summia, jotka laskivat liberaalien saavan 90 tahi enemmän edustajia. Paljon tällaisia vetoja oli löyty.

1,400 hiilenkaivajaa ovat lakkoutuneet Nova Scotiassa

HIILENKAIVAJAT GLACE BAYSSA RYHTYVÄT PÄÄTTÄVÄISEEN TAISTELUUN KURJIEN OLOSUHTEITTEN PAKOTTAMINA

Ammatti-union tanatumuksellinen johtajisto asettuu kaivosherrain puolelle

GLACE BAY, N. S., kesäk. 17. — (Kirjetieto). — Täkäläisellä kaivos n:o 2:lla ryhtyi noin 1,400 hiilenkaivajaa lakkoon, päättäväisinä alottaen taisteluun Bescon (British Empire Steel Corporation) harjoittamaa äärimäistä riistäntää vastaan. Yhtiön taholta pyrittiin alistamaan työläiset entistä kurjempiin työsuhteisiin, mennen niinkin pitkälle, että työläisten ja työnantajain välistä työsopimusta on julkeasti rikottu.

Besco pyrki toteuttamaan hankkeensa asettaa työt käyntiin kahdella vuorolla sellaisissakin paikoissa, joissa sopimuksen mukaan saa työskennellä ainoastaan yksi työvuoro. Yhtiö on ottanut tällaisia häikällemättömiä askeleita aikaisemmin, mutta hiilenkaivajat ovat onnistuneet torjua tällaiset hankkeet, siitä huolimatta, että vanhoillisen ammattiunion taantumukselliset johtajat ovat tehneet kaikkensa saadakseen työläiset taivutettua työnantajien tahdon alle, käyttäen voimakkaimpana taistelumenetelmänään luokkien välisen yhteistoiminnan poliittikkaa.

Taantumuksellinen johtajisto työnantajien aseena

Sen sijaan, että lujittaisivat taistelevien hiilenkaivajain rivejä, näiden taistellessa hiili- ja teräsparooneja vastaan, ovat ammattiunion taantumukselliset johtajat suoranaisessa taistelussa kaivostyöläisiä vastaan, koettaen ehkäistä vaatimasta parannuksia olosuhteisiin. Äskettäin pidetty Nova Scotian hiilenkaivajain aluekokous päätti kerätä luettelon Bescon mustalle listalle asettamista hiilenkaivajista ja vaatia näiden jälleen työhönottamista. Sen sijaan, että olisivat noudattaneet tätä päätöstä, ei johtokunta toteuttanut sitä, vaan nöyrästi alistui yhtiön tahdon alle, joka luonnollisestikin oli ehdottomasti päinvastainen työläisten eduille.

Nova Sotian hiilenkaivajain onnistuneen taistelun perusedellytyksenä on hyljätä taantumukselliset työväenpetturit vanhoillisine unioineen, ja rakentaa uuden, taistelevan järjestön, joka yhteisrintamassa Canadan kaikkien kaivostyöläisten kanssa militanttisen vasemmistolaisen johdon alaisena ryhtyy voimakkaaseen kamppailuun kaivosparooneja vastaan.

Poliisien valtuudet ylioikeuden ratkaistavaksi

POLIISIEN OIKEUDET ULKOILMAKOKOUSTEN HAJOITTAMISEKSI LOPULLISESTI MÄÄRITELTÄVIKSI

TORONTO, Ont., kesäk. 17. — Maakunnan korkein oikeus tulee käsittelemään ja lopullisesti määrittelemään poliisien valtuudet kommunistisiin ulkoilmakokouksiin nähden. Juttu aiheutuu äskettäin täkäläiselle kommunistille Harvey Murphylle langetetun kolmenkymmenen päivän vankilatuomion johdosta. Murphy vangittiin katukokouksessa, hänen kieltäytyessään siirtymästä poliisin annettua tällaisen käskyn.

Mainitusta jutusta on kehittynyt seuraavat kysymykset, jotka tulevat ylioikeuden vetoomusosastolla ratkaistavaksi: Voidaanko syytöstä, jonka alaisena vetooja tuomittiin, luokitella rikoslain alaiseksi rikkoumukseksi? Onko tuomio mitätön epävarmuuden vuoksi, vetoojan tullessa havaituksi syylliseksi irtolaisuuspykälän alaisena? Tekikö tuomari Coatsworth väärin kieltäytyessään vapauttamasta vetoojaa syytteestä?

Poliisi totesi poliisioikeudessa, että Murphy ja toiset olivat olleet pitämässä kokousta kadulla, "häiriten liikennettä", jolloin väkijoukko oli määrätty hajaantumaan. Murphy oli kieltäytynyt, ja poliisin väitteen mukaan uhannut lyödä häntä. Vangittu toveri sai tuomion viranomaisten vastustamisesta teknillisesti irtolaisuuspykälän alaisena.

Kuvaavana seikkana mainittakoon, että saadakseen tukea "liikenteen häiritsemis"-syytökselle, oli poliisi itse ajanut autolla ihmisten joukkoon, vaatien tilaa auton mainituun paikkaan seisauttamiseksi.

Brittiläisiä lasketaan enemmän Yhdysvaltoihin

Windsorin osuudelle lankeaa 3,100 vuodessa

WINDSOR, Ont., kesäk. 17. — Yhdysvaltalaiset siirtolaisviranomaiset ilmoittavat; että Yhdysvaltoihin tullaan laskemaan 3,00 brittiläistä vuosittain Windsorin kautta, ollen tämä määrä noin 800 suurempi, kuin edellisenä vuonna.

Tämä muutos tulee astumaan voimaan heinäkuun ensimäisenä päivänä, uuden siirtolaislain alaisena.

"KELTAINEN LINTU" LASKEUTUI ALAS ESPANJASSA

Santander, Espanja, kesäk. 15. — Ranskalainen lentokone "Yellow Bird", joka laskeutui täällä hiekkarannalle, tehtyään onnellisen matkan yli Atlannin, tulee todennäköisesti jatkamaan matkaansa Pariisiin tänään. Lentokone oli pakoitettu laskeutumaan alas polttoaineen loppumiseen takia. Syynä polttoaineen loppumiseen oli ollut ankarat tuulet ja myrsky, jotka pakoittivat lentäjät ohjaamaan koneensa etelämpää reittiä. Lisäksi kulutti kone lisää polttoainetta sen takia, että paino oli lisääntynyt Schreibernimisen nuorukaisen takia, joka oli piiloittunut koneeseen salamatkustajaksi.

LENTÄJÄ KADOKSISSA

Winnipeg, Man., kesäk. 15. — Kaksi täkäläistä lentäjää William Upham ja R. Riese, ovat olleet kadoksissa jo toista viikkoa ja täällä ollaan huolissaan heidän turvallisuutensa suhteen. Molemmat lentäjät ovat Northern Aerial Mineral Exploration-yhtiön palveluksessa, ja tiedetään heidän olleen matkalla Savant- ja Shoniah-järvien seuduilla Sioux Lookcutin alueella. Täkäläiset ilmailijat selostavat, että jos he ovat joutuneet laskeutumaan maahan tällä metsäisellä alueella on heitä uhannut suuret vaarat, sillä lentokone on melkein varman tuhon oma tiheän metsän johdosta.

Canadalaisten kaupunkien "brittiläisyys"

Toronto kerskuu poliisiterrorilla "tosibrittiläisyyden" todistuksena

TORONTO, Ont., kesäk. 14. — Toronton pormestari McBride tänään lausui, että "kommunistisien kokouksien ehkäiseminen osottaa, että me olemme tosibrittiläisiä". Väite aiheutui Kingstonin pormestarin lausunnosta, että Kingston on puhtaimmin brittiläinen kaupunki Canadassa, osottuen Toronton joutuvan ulkopuolelle tämän luokan siitä syystä, että siellä on jouduttu ehkäisemään kommunistien toiminnoita poliisivoiman taholta.

Toronton fascistisia periaatteita noudattava kaupungin majuri tulee siis todenneeksi "tosibrittiläisyyden" olevan väkivallan ja poliisiterrorin harjoittamista työväen valveutumisen ehkäisemiseksi. Tällä tavoin tulee brittiläisten laitosten oikeudenmukaisuusväite saaneeksi mustansilmän, sillä torontolaisen virkavallan viimeaikaiset edesottamiset osottavat kaikkea muuta, paitsi vapauksia ja oikeuksia, joita brittiläisten "traditsionien", yleisen hoilauksen mukaan, pitäisi edustaa.

Viisi hukkui lentoonnettomuudessa

WINDSOR, Ont., kesäk. 17. — Viisikymmentävisivuotias rouva Emma Helderweide ja tillsonburgilaisen suutarin Philip Bedardin neljä lasta menettivät henkensä eilen, heidän autonsa suistuessa viemäriojaan, jossa oli kahdeksan jalkaa vettä. Ainoastaan Bedard itse pelastui. Bedard ajoi autoa, jolloin hän yht'äkkiä menetti kontrollin sen yli, auton suistuessa tien vieressä olevan aidan lävitse syvään ojaan, viiden juhrin hukkuessa veteen, auton musertaessa heidät ojan pohjaan saakka.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
S. C. NEIL, A. VAARA (vastaavat), B. A. TENHUNEN, M. POHJANSALO.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjesilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuumaa. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauselta tai muistovärsyltä. — Huutoilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmoitusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmoituhinta etukäteen.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 556W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1022. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja sitomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2287W.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan nimenomaisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehteen aiottujen ilmoitusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

Tov. Järvisalo-vainaja työ- ja taistelutoverina

Neuvostoliiton kommunistipuolueen Karjalan aluejärjestö saattoi sunnuntaina, toukokuun 26 p:nä, hautaan vaihtumattoman sihteerinsä, tunnetun kumousmiehen J. E. Järvisalon. Tilaisuudessa, joka muodostui valtavaksi surujuhlaksi, oli m.m. toveri Yrjö Sirola puhunut, rajoittuen kuitenkin koskettelemaan vain kolmea päävaikutusta vainajasta työ- ja taistelutoverina. Tov. Sirola oli puhunut seuraavaan tapaan:

Ensinnä tietoisuus, proletaarinen luokkakanta, esille tulevain asiain näkeminen niiden moninaisuuden kaikki puolet huomioonottaen, ja kysymyksen asettaminen bolshevistisesti, sitä silmälläpitäen, mitä juuri siinä tilanteessa vaatii proletariaatin, proletaarisen vallankumouksen etu, työväen ja talonpoikain liiton toteuttaminen. Tärkeissä tilanteissa — lausui tov. Sirola — näin tämän tietoisuuden oikean otteen tov. Järvisalolla.

Toinen vaikutus, joka häntä muistaen tulee mieleen, on kysymys: mitä teemme itsestämme? — Ei yksin individualistisesti, vaan yhdessä, puolueessa ja sen kanssa. Mutta kuitenkin on meillä kullakin henkilökohtainen velvollisuus kehittää itseämme.

Me suomalaiset tulimme tänne emigrantteina. Jo Engels osotti, kuinka emigrantti-elämä on kirous ja siitä on päästävä pois. Tov. Järvisalo ei elänyt emigrantin elämää. Heti v. 1918 alkoi hän pyrkiä siitä pois. Murti kielen esteet, oppi lisäksi bolshevismin kielen ja saavutti erikielisten raatajain luottamuksen, tuli todella kansainväliseksi bolshevikiksi.

Kolmas voimakas vaikutus tov. Järvisalosta on vastuunalaisuuden tunne. Työväenluokan etu vaatii jokaiselta persoonallista vastuuntunnetta. Ei ole mentävä tilapäisen sakin mukana, vaan uskallettava esiintyä sitä vastaankin, kun sitä vaatii työväenluokan kokonaisetu. Bolshevikin on oltava luja vakaumuksessaan, on oltava itsenäinen ja osattava tehdä selkoa toiminnastaan työtätekeville joukoille, ennenkaikkea sen etujoukolle, bolshevikkipuolueelle.

Vanhojen bolshevikkien rivit harvenevat. Nuoren polven on annettava uuden muuton voimat. Seuratkaamme tov. Järvisalon esimerkkiä tietoisuudessa, itsemme kehittämisessä ja vastuunalaisuuden tunnossa.

Mitä ratsionalisointi merkitsee työläisille

Yksi jokaisesta teollisuuden palvelukseen v. 1923 otetusta kahdeksasta työläisestä on menettänyt työpaikkansa pysyvästi. Mutta ne, jotka vielä ovat työhön jääneet, ovat kohottaneet tuotantomäärää sitte vuoden 1925 30 prosentilla.

Kolmekymmentä työtuntia viikossa tai vieläpä 24 tuntiakin viikossa — neljä kuusituntista työpäivää — useimmissa teollisuuksissa riittää nykyisillä työvälineillä kaiken välttämättömän tuotemäärän tuottamiseen nykyisenäkin aikana. Nämä seikat esitti Ethelbert Stewart, Yhdysvaltain työtilastotoimiston komissioneri äskeisessä puheessaan. Hän esitti monta esimerkkiä osottaessaan rationalisoinnin vaikutuksen työläisiin.

Sokerin puhdistuksessa ilmottaa California and Hawaiin Sugar Refining Corp. tuotannossa tapahtuneen 49 prosentin nousun viiden vuoden ajalla samalla kuin työläisten lukumäärä on pysynyt ennallaan. Nykyään tuottaa kaksi työläistä saman määrän, minkä tuottamiseen tarvittiin kolme työläistä viisi vuotta sitte.

Yhdysvaltain harkkoraudan tuotannossa on nousu 7,000 prosenttia 75 vuoden ajalla. Ja kuitenkin on työläisten lukumäärä pysynyt ennallaan. Vaikka tuotantoteho on niin huikeasti kohonnut, ei tässä teollisuudessa tarvita työläisiä enempää kuin ennen kansalaissotaa.

Äsken valmistettiin veturi, joka painaa 1,000,000 paunaa. Se on niin voimakas, että kykenee vetämään kolmen tavallisen rahtijunan vaunumäärän yli vuoriston. Kun tämän mallinen veturi tulee yleisesti käytäntöön, asettavat rautatieyhtiöt junien eteen kaksi veturia, jotka voivat vetää ja työntää kuutta nykyistä junamittaa vastaavaa vaunumäärää. Tämä tulee edelleen vähentämään rautatietyöläisten lukumäärän, jonka kokonaisluvusta on jo poistettu 212,000 työläistä v. 1923 lähtien.

Tuhansia kirjapainotyöläisiä viskaa uusi kaukolatoja työttömyyteen. Jo nyt Rochesterissa, N. Y., yksi työläinen, joka käyttää keskusasemalta sähköllä käypää Mergenthalerin konetta, voi lävistää reikiä nauhaan 500 mailin päässä ja latoa juuri saman artikkelin 12 sanomalehdelle yht'aikaa. Kone on automaattisen pianon (player piano) mallinen ja voidaan sitä käyttää 25 sanomalehdelle yhtä helposti kuin 12.

Singerin ompelukoneen neulan valmistamisessa tarvittiin 44 eri työläistä. Silmälävistäjäkonetta käytti yksi tyttö. Mutta tämän vanhan koneen tilalle on nyt asetettu uusi kone, joka lävistää silmät 25 neulaan yht'aikaa. Toinen automaattinen kone tässä samassa teollisuudessa tarkastaa 27,000 neulaa tunnissa. Ennen voi yksi tyttö suorittaa tässä ajassa vain 3000 neulan tarkastuksen. Tuotanto lisääntyy samalla kuin työläisten lukumäärä vähenee.

Luokkavankien äidit kiittävät

International Labor Defense, Yhdysvaltain työväen puolustusliitto ilmottaa seuraavaa:

Tom Mooneyn ja Warren K. Billingsin äidit, joille ILD on lähettänyt tavanmukaisen vapunpäivälahjan, kiittävät lahjotuksesta. Kuten tiedämme, ovat Mooney ja Billings vankilassa jo kolmattatoista vuotta kapitalistiluokan juonittelun seurauksena. Työväen puolustusliitto on yrittänyt parhaansa näiden kahden luokkataistelijan vapauttamiseksi.

Mrs. Mary Mooney kirjottaa kiittäessään lahjasta:

"Sanat eivät voi tulkita syvää kiitollisuuttani siitä arvokkaasta työstä, jota olette suorittaneet poikani Tom Mooneyn sekä Warren K. Billingsin puolesta. — En ole hyvässä terveydessä, mutta koetan elää toivossa nähdäkseni poikani ja Warren K. Billingsin pian vapaana. Vieraillen poikani luona joka kuukausi. Hänen mielentilansa on ihmeellinen — mitä onkaan hän kokenut."

Mrs. Billingsiltä muutama rivi:

"Vain muutamin sanoin annan tietää, että olen saanut maksuosotuksen ja haluan samalla siitä kiittää. Toivotan parasta onnea ja pikaputiin toivon hyviä uutisia. Olen, kuten aina Warren K. Billingsin äiti. Mrs. Anna T. Billings."

Internationalen Labor Defense taistelee vapauttaakseen Mooneyn ja Billingsin vankeudesta.

Kommunistinen puolue työläisten johtajana

Kuten jo v.t. poliittisen toimikunnan julistuksessa osoitettiin, sekä entisen puolueemme tp. keskuskomitean hyväksymässä ja konventsionin vahvistamassa päätösponnessa Kominternin kirjeen tulkintana epäröimättä todettiin, on Canadan kommunistipuolueen tärkeimpiä tehtäviä sotavastainen taistelu, unioiden vasemmistoliikkeen kehittäminen, järjestymättömien järjestäminen, maatalouden palkkatyöläisten ja köyhien talonpoikain järjestäminen, taistelu sos. dem. petturuutta y.m. vastaan, sekä tilanteen ja tehtävien arvioinnin käytännöllisessä toteuttamisessa taistelu oikeistovaaraa vastaan ja puolueen rakentaminen joukkopuolueeksi, mikä ulottaa siteensä laajoihin joukkoihin joukkojärjestöissä ja niiden toiminnan kaikille aloille kuin myöskin järjestymättömien työläisten liikehtimisiin.

Kominternin tp. komitean ja puolueemme konventsionin viitottama linja ja päätöksien ymmärtäminen

"kiihdytys"-menetelmien esittämisellä ja tarpeettoman poistamisella, ja "uusissa" teollisuuksissa yhä suuremmalla työn tehostamisella ja nykyaikaisen koneiston käytäntöön saattamiselle. Finanssikontrolliin keskittyminen pankkien kautta ja yhtymien sulautuminen tapahtuu nopeasti; finanssisuhteissa raaka-aineiden ja koneteollisuuden tuottajain lujittuminen jatkuu. Äärimäisen korkealle käynyt kehitys sähkövoimiin nähden ulotetaan kaikkialle teollisuuteen perustana yhä lisääntyville rationalisoinnin suunnitelmille. Samanaikaisesti kun tämä prosessi valmistaa tietä kriiseille ja Canadan kapitalismin sisäisten ja ulkoisten ristiriitojen kärjistymiselle, sen läheiset seuraukset ovat: työskentelevien proletaarien huomattava lisääntyminen, sulattaen siirtolaiset ja omistamattomat maanviljelijät ja sovittaen uusiin teollisuuksiin tarpeettomat työläiset vanhoista teollisuuksista ja siten pitäen työläisten vara-armeijaa mahdollisimman normaalisessa asteessa.

"Huolimatta näistä väliaikaisista tilanteen ilmaisuista, on jo huomattavissa tulevan kriisin merkit canadalaisessa taloudessa, puhumattakaan kansainvälisistä selkkauksista mitkä kietovat maan. Yksi todistus tästä on ylituotanto puutavara- ja paperiteollisuudessa seurauksena tuotantovoimien kehittymisestä yli markkinamahdollisuuksien.

"Canadan työläiset, eritoten järjestymättömissä teollisuuksissa, missä palkataan nuoria ja naisia, vastaavat rationalisoimiseen suoranaisilla itsestään puhkeavilla lakko-aalloilla, osoittaen "vasemmalle" kallistumista työväenluokan ryhmittymisessä, mahdollisena alkuvirinä yleisemmälle liikkeelle."

Puolueemme konventsionin tuloksena julkaistut päätösponnet jo laajemmin tulkitsevat oikein tämän arvioinnin, sekä tulee lopulliset teesit määrittelemään yksityiskohdissaan tilanteen edellyttämät tehtävät. Konventsionissamme selveni erimielisyyttä aiheuttaneet seikat, ajaen eittämättömään yhteisymmärrykseen.

Tämä ei kuitenkaan vielä ratkaise käytännöllistä arviointia tulevaisuuteen nähden. Eikä tällä ole ratkaistu epäröinnin ja ala-arvioinnin sallimineen, mikä vakavana oikeistovaarana on puolueemme edessä, ja mitä vastaan on taisteltava saattaaksemme koko puolueemme aktiivisesti oivaltamaan muuttuneen tilanteen tehtävän tärkeyden. Sotavastaisen taistelun tehtäviä selostettiin jo toisessa kirjoituksessa.

Tilanteen arvioiminen

Puolueemme konventsionin valmistavassa keskustelussa jo valaistiin niitä probleemeja mitä canadalaisen puolueemme on tilanteen arvioinnissa ratkaistava. Erimielisyyttä johtui tämän sodan jälkeisen, kolmannen kauden ymmärtämisen kokonaisuuden oivaltamisessa, josta johtui erimielisyyttä Labor Party kysymyksessä, työväen joukkojen radikalisoitumisen ja vasemmalle kallistumisen suhteellisuudessa. Kominternin tp. komitea puolueellemme osoittamassaan kirjeessä teki keskustelusta yhteenvedon esittäen seuraavan arvion:

"Canada nauttii jonkinlaista hyvinvointia tällä hetkellä, mikä pohjistuu maatalouden nopealle kasvulle ja vääjäämättömälle teollisuuden kasvulle, siihen luettuna vielä teollisuuden työläisten lukumäärällinen lisääntyminenkin viimeisten vuosien kuluessa. Tämä kehittyminen tapahtuu kuitenkin kärjistyvien maailman ristiriitojen alaisuudessa ja huomataan kasvavissa ristiriidoissa Canadassa johtaen kaikkien "hyvinvoinnin" oletuksien särkymiseen. Suunnaton maatalouden mekanisoituminen suuresti lisää kasvavan maataloustyöväestön ja köyhien farmarien luokkariistoa. Samanaikaisesti lisääntyvä riisto, johtuen äärimmäisestä ratsionalisoimisesta canadalaisessa teollisuudessa aiheuttaa kasvavaa radikalisoitumista työväestössä, joka osoittaa valmiuttaan taisteluun sen seurauksia vastaan. Tämä on ilmaistu useissa lakoissa mitkä eivät olleet kohdistettuja vain palkanalennuksia vastaan, mutta monessa tapauksessa erikoisesti ratsionalisoinnin kiihdyttämismenetelmiä vastaan. Jokaisessa näissä lakoissa (Oshawa) työläiset osoittivat valmiutta hyökkäykseen. Nykyinen kehityssuunta voi ainoastaan kehittää yhä lisääntyvää vasemmalle kallistumista työläisissä tulevaisuudessa ja yhä enemmän siirtymistä oikealle ammattiuniobyrokraattien taholta.

"Canadan kapitalismin vakiintumisen prosessi ilmenee lisääntyvässä teollisuuden rationalisomisessa, kummissakin, n.s. "vanhoissa" teollisuuksissa tilanteessa, joka selventää tämän ajanjakson ilmiöt täälläkin. Se seikka että sos.-dem. on tässä kapitalistisen talouden sodan edellisen tason ylittämisen kaudessa muuttunut taistelua välttelevästä asemastaan avoimeksi työnantajaluokan asianajajaksi kaikkia työväen taisteluja vastaan ja niiden murskaamiseksi, on ratkaissut yleensä sos.-dem. puolueiden muodostumisen kapitalistista järjestelmää tukevaksi kolmannen puoluen liikkeeksi. Tämä ratkaisee siis yhteisen rintaman kysymyksissäkin. Kommunistinen puolue seisoo yhteisen rintaman taktiikan kannalla, jos se on mahdollista luokkataistelukannan pohjalla taisteluna työnantajaluokkaa vastaan. Tälle perustui meidän Työväenpuolueen taktiikkamme. Nykyisessä tilanteessa ei tällainen ole mahdollista, sillä ammattiunioissa pohjajoukkojen painostuksesta vasemmisto-fraaseilla ratsastava aines, Simpson y.m. kielsi tämän yhteisen rintaman pohjimmaisen perustan kielsi luokkataistelukannan, sanoutui irti sille perustuvasta yhteisrintamasta ja hajoitti Työväenpuolueen. Yhteinen rintama on siis mahdollista vain alhaalta pohjajoukkojen kautta. Jos sen ajaminen tapahtuu siten, että ammattiuniojohtajat joutuvat osittainkaan olemaan välikäsinä, niin tulevat ne myöskin saboteeraamaan sen onnistumisen. Näin ollen täytyy yhteisen rintaman perustua työpajoihin, ja unioyksikköjen pohjajoukkojen voittamiseen rinnakkaisen järjestymättömien työläisten voittamisen kanssa, jokapäiväisten ja läheisten taistelukysymyksien pohjalta.

"Kommunistipuolue ei voi koskaan peräänty itsenäisessä taistelustaan työväenjoukkojen johtoasemasta, oikeuksistaan arvosteluun ammattiunioissa ja työväen järjestöissä. Erityisten nykyisessä jaksossa sen täytyy terästää toimintaansa työpajoissa, kaivannoissa, rautateillä, maatalouden työläisten keskuudessa, järjestäen työläisten komiteoita aktiiviseen luokkataisteluun kommunistisen puolueen ohjelman pohjalla.... Kommunistipuolueen on kehityttävä joukkopuolueeksi.... tunkeutumalla syvemmälle työväenluokan laajoihin joukkoihin, yhä enemmän ja enemmän painostaen puolueen itsenäistä osaa, verhoamatta työväenpuolueen lipun taa, eikä seuraamalla työväenjoukoista eristäytyvän lahkolaisuuden linjaa. Nykyisessä jaksossa puolueen läheinen tehtävä ei ole Työväenpuolueen rakentaminen. Kommunistien päätehtävä on rakentaa voimakas kommunistinen puolue."

Taktiikan muutos Labor Party kysymyksessä — Kommunistipuolueen rakentaminen päätehtävä

Se on juuri canadalaisen tilanteen ymmärtäminen osana kansainvälisestä tilanteesta, joka on ollut perustana puolueemme konventsionin viitottamalle linjalle. Tämä on ollut perustana taktiikan muutokselle Labor Party kysymyksessä, jossa meidän on ollut mahdollista ja välttämätöntä siirtyä vanhoista yhteisrintamapyrkimyksistä kohti Työväenpuolueen rakentamista

Tilivelat maksettava

Vapauden asiamiehiä, ilmottajia ja etenkin osastoja, kehotetaan suorittamaan tilivelkansa tämän kuukauden aikana, niin että ne ovat mahdollisimman vähissä puolivuositilipäätöstä tehdessä. Tämä on tärkeätä myöskin sentähden, että Vapaus tarvitsee nykyään omaa taloa ja lisäkoneistoa varten noin 45.000.00 rahaa ja käsilläolevat rahat eivät kokonaan riitä tätä summaa täyttämään.

Vapauden konttorissa luotetaan, että asiakkaamme, nyt kun yhteinen liikkeemme tarvitsee kaikki käyttövaransa, maksavat tilivelkansa oikealla canadalaisella rentoudella, jota, etenkin asiamiehet, ovat yleensä koko Vapauden liikkeen olemassaolon ajan osottaneet.

Toverillisesti

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Tov. Järvisalon elämästä ja Neuvostokarjalan puoluejärjestön tehtävistä

Toveri Gyllingin puhe Petroskoissa pidetyssä surujuhlassa

— Tännän saattoi Karjalan puoluejärjestö hautaan oman vaihtumattoman sihteerinsä tov. Järvisalon. — iausui tov. Gylling. — Järvisalon elämä on täydellisen ja johdonmukaisen työväen asian puolesta taistelleen ja täyden varmuuden asiansa voitokkaasta päättymisestä omaavan taistelijan elämä. Tov. Järvisalo alkoi taistelunsa jo Suomessa, joka taistelu päättyi Karjalassa.

Toveri Järvisalo syntyi Suomessa ja sai siellä valistuksensa. Kävi kansakoulun ja valtion stipendillä pääsi korkeampaan kauppakouluun, mutta osanottonsa vuoksi työväenliikkeeseen kiellettiin häneltä tämä stipendi. Silloin hän oli pakotettu lopettamaan koulun ja siirtymään palkkatöihin Työnsä ohella hän jatkoi opiskelujaan Jo v. 1905 otti aktiivisesti osaa työväenliikkeeseen, vaikka ei silloin vielä ollut puolueen jäsen.

V. 1907 liittyi hän sos.-dem. puolueeseen, joka v. 1905 käytyjen taistelujen jälkeen laajeni ja lujittui. Samaan aikaan otti hän aktiivisesti osaa osuustoiminnalliseen ja ammatilliseen liikkeeseen, toimien m.m. Helsingin kauppatyöntekijäin järjestäjänä.

Suomen vallankumouksessa oli hän aktiivisesti mukana, toimien vastuunalaisessa, tärkeässä ja voimakysyväsä tehtävässä punakaartin varustelusosastolla. Sos. dem. puolue oli niihin aikoihin vielä kokonainen, mutta se ei ollut loppuun saakka vallankumouksellinen. Se ei kokonaisuuteensa katsoen lähtenyt taisteluun vallan valtaamiseksi, vaan ehkäistäkseen porvariston diktatuurin muodostumisen. Tov. Järvisalo ja muut punakaartin ympärille ryhmittyneet muodostivat vallankumouksellisimman taistelijajoukon.

Seuraava vaihe tov. Järvisalon elämässä on se aika, jolloin hän Suomen vallankumouksen hävittyä tuli emigranttina Venäjälle ja komennettiin työskentelemään Siperiassa olevien emigranttien keskuuteen. Siellä hän lopullisesti tutustui bolshevismiin. Oli aktiivinen työntekijä ja tämä elämänkausi lujitti hänet bolshevikkina. Vallankumouksellisen työn käytännöllisen kokemuksen hän sai siellä ja muodostui taistelijaksi, joka omasi boshevistisen lujan tahdon ja tunnon. Ja v. 1920 tuli tov. Järvisalo Karjalaan karaistuneena bolshevikkina.

Alussa hän työskenteli Vallankumouskomiteassa, mutta täältäkin hän ollen suomen- ja venäjänkielen taitoinen, joita siihen aikaan oli vähän, joutui kantamaan suuremman työkuormituksen kuin moni muu. Sittemmin työskenteli hän Kemin kihlakunnan puoluesihteerinä, valittiin v. 1921 Aluepuolekomitean jäseneksi ja v. 1922 sihteeriksi, jossa hän vaihtumatta tähän saakka työskenteli.

Tov. Järvisalon elämäntyö on suuri ja monipuolinen. Kaikilla aloilla oli hän mukana. Eikä koko Neuvostoliiton alueella ole ainoatakaan puoluesihteeriä, joka olisi niin kauan ollut yhtämittaa tehtävässään. Se taas puolestaan osoittaa sitä, että järjestö antoi arvoa hänen työlleen.

Tov. Järvisalon Kemin kihlakunnassa banditismin kukistamiseksi suorittaman työn ohella merkitsi tov. Gylling toisen suuren työalan, jossa tov. Järvisalo oli horjumaton ja taitava leninismin aatteitten toteuttaja. Se on kansallisuuskysymys. Koko sinä aikana kun tov. Järvisalo oli sihteerinä, ei ole sattunut aincatakaan vakavampaa riitaa, tällä alalla.

Tov. Järvisalo oli taitava työnohjaaja puoluelinjalla. Koko 8 vuoden ajan on puoluejärjestö lujittunut ja kasvanut ja on se kulkenut oikealla linjalla, kun samaan aikaan sellaiset järjestöt kuin esim. Leningradin järjestö ovat sotkeutuneet oppositioniin ja diskussioihin. Tämä ei ole vähäpätöinen seikka.

Tov. Järvisalo kasvoi työssään, kuten jokainen työhönsä antaumuksella suhtautuva työntekijä. Hän oli määrätietoinen, aktiivinen työntekijä, jolla oli vahva, peräänantamaton sisu. Hän oli aktiivinen työssään ja vaati aktiivisuutta muilta. Se ominaisuus on välttämätön ennenkaikkea jokaiselle johtajalle, mutta myös rivijäsenillekin.

Henkilökohtaiseen, yksityiseen elämään uhrasi tov. Järvisalo hyvin vähän aikaa. Hän eli puoluetyössä ja uhrasi kaiken aikansa puoluelle. Hän oli varma siitä, että työväenluokka kaikista vaikeuksista huolimatta kulkee voittoon. Hän oli varma työväenvallankumouksen voitosta ja tämä ominaisuus on välttämätön jokaiselle bolshevikille ja vallankumoustaistelijalle, sillä vasta silloin hän voi kulkea horjumatta eteenpäin.

Tov. Järvisalo poistui keskuudestamme aikana, jolloin meidän edessämme on suuria tehtäviä. Meidän toteutettavanamme on taldutemme 5-vuotissuunnitelma, jonka toteuttaminen on epäilemättä suuri askel sosialistista yhteiskuntaa kohti. Tässä tehtävässä tulee olemaan vaikeuksia, mutta jatkaessamme työtämme on meidän tov. Järvisalon ominaisuudet, rautainen usko voittoon, tarmokkuus ja tahdikkuus puoluetehtävien toteuttamisessa, — syövytettävä koko järjestöön, tehtävä sen ominaisuudeksi, silloin on 5-vuotissuunnitelman toteuttaminen menestyksellistä. Ja on muistettava, että toteuttaessamme 5-v. suunnitelmaa muodostamme me pohjaa maailman vallankumoukselle.

Vapauden puolustustaistelu

SOINTULAN NAISOSASTO KERANNYT RAHAA

Sointula, B. C., kesäk. 10 p., 1929.

Kunnon toverit!

Canadan Työläisnaisten Liiton Sointulan osaston jäsenet panivat toimeen rahankeräyksen tov. Vaaran y.m. poliittisesti vainottujen tovereiden puolustusrahastoon, joka tuotti kolmetoista dollaria neljäkymmentä senttiä. ($13.40), jonka summan naisosaston kokous velvoitti minut lähettämään Vapauden kautta määräpaikkaan eli työväen puolustusliitolle.

Toverillisesti tervehtäin.

Alma Lehtinen,
C.T.N.L:S. osaston rahaston hoitaja.

Toronton uutisia

RAKENNUSRAHASTOKOMITEAN TIEDONANTOJA

Uuden haalin rakennusrahastoon lahjoittaneiden ja lainaajien sekä muutenkin asiaa harrastavien yhteinen kokous, joka oli kutsuttu pidettäväksi t.k. 2 p:nä täytyi erinäisten pakoittavien esteiden takia peruuttaa, joka peruutus syystä tai toisesta ei ollutkaan saapunut lehden toimitukseen. eikä näin ollen ollut myöskään lehdessä, joten usealle, jotka peruutuksesta eivät olleet tietoisia, tuli tarpeeton ajanhukkaa saapuessaan mainittua tarkoitusta varten haalille. Tästä erehdyksestä ei ole vastuuvelvollisuus kokonaan rakennuskomitean niskoilla vaan saavat siitä osansa kantaa myös jotkut muut.

Nyt kuitenkin ollaan tilaisuudessa pitämään tämä suunniteltu kokous sunnuntaina t.k. 23 p:nä klo puoli 8 ip. Don-haalilla. Komitea toivoo, että kaikki lahjoittajat ja lainaajat sekä asiaa harrastavat toverit pitävät tämän tilaisuuden mielessään, — huolimatta kesäisestä ajasta, — ja saapuvat mahdollisimman runsaslukuisena tähän tilaisuuteen.

Tämä kokous on suurimerkityksellinen uuden haalin pikaiseen rakennustoimintaan nähden.

Mahdollisesti tulee kokouksessa olemaan jotain ohjelmaakin. Ainakin varataan ilmaiset kahvit, tietenkin siinä mielessä, että keskustelu luistaa mahdollisimman hyvin ja että päätökset ja niistä johtuvat toimenpiteet jättiläisaskelin edistävät tätä päivän poittavaa, erinomaisen tärkeää kysymystä.

Siis sunnnuntaina t.k. 23 p:nä klo puoli 8 ip. Kaikki uuden haalin ystävät tapaavat toisensa Don-haalilla. — L. N.

Rajakaupunkien uutisia

VAALITAISTELUSTA

On pitempi aika siitä kun tältä paikkakunnalta on ehditty mitään tietoja antamaan. Syynä kai on olleet nuo kaupungin valtuuston vaalit; syssättäköön syy siihen, sillä ainahan niitä täytyy löytyä jonkinlaisia takaportteja, kun ei haluta laiskuutta ilmoittaa. Muuten tältä paikkakunnalta voisi kirjoittaa pitkän historian työläisten toiminnasta ja taistelutavoista jos olisi historioitsija, tai saanut muutakin "sivistystä" kuin kiertokoulun, mutta lyhyesti kirjoittaen koetan sovittaa ajatuksia paperille.

Päivän polttavin kysymys on ollut porvareitten vaalitaistelu, siitä että kuka se saa virkoja nyt kun kylästä on tehty kaupunki, eikä yksin se, mutta kun nimikin muuttuu "Ford Citystä" "East Windsoriksi". Eihän tuosta nimestä paljon haukata eikä vatsavyötä löyhdytetä meikäläisten piireissä. Mutta siltä se vähän näyttää, kun niin vajanaisesti työläiset toimivat omien ehdokkaitten suhteen, ja varsinkin nyt, kun kommunistipuolue lähti suoraan omalla nimellään taistelemaan oikeuksiensa ja koko Canadan työläisten oikeuksien puolesta. Nyt ovat vaalit ohitse. Patavanhoilliset saivat pitää paikkansa. Ei tarvitse ajatella, että tämän kaupungin kokouksissa valvottaisiin työläisten terveyttä ja hyvinvointia. Ei, päinvastoin. Kuitenkin oli siitä vaaliajasta hyötyä se, että kommunistipuolueen pojat menivät katujen kulmiin pitämään pieniä puheita kommunistipuolueen taistelutavoista ja pyrkimyksistä. He koettivat parhaansa järjestymättömien järjestämisessä, kehoittivat yhtymään Auto Workers' Industrial Unioon ja puhuivat sen hyödystä, varsinkin nyt kun ollaan tulossa toiseen suursotaan jota me työläiset emme halua, huomauttaen myös sen, että käden käänteessä voi kaikki auto-pajat muuttaa murha-asetehtaiksi, jota meidän on vastustettava. Ainoa ja oikea keino on yhtyä järjestöihin, järjestää sotavastaisia kokouksia ja valmistautua muuttamaan tuleva sota työläisten ja talonpoikain voitoksi. Muuten voin mainita, että puolueemme ehdokas toveri N. Zancuk sai 124 ääntä vaaleissa, vaikka hän ei todellisuudessa ääniä mennyt kalastelemaan, mutta, kuten ymmärretty, tällä tavalla voimme tutustua minkälainen kannatusjoukkomme on, eikä tuo huonolle näytä näin mustassa kyläsä. Se siitä toivolta, että ensi vaaleissa onnistutaan paremmin.

TYÖOLOISTA

Työolot pakkaa olemaan mitä sattuu. Fordin autopaja käy kolme päivää viikossa, miehiä vähennetään kaiken aikaa ja tuhansia työttömiä on entuudestaan. Kurjuus kukoistaa näin keväällä, mitä voimme varttoa talvelta? Silloin kun Fordin tehdas käy, niin on täällä työläiset, niinkuin toisessa taivaassa, mutta kun pyörät lakkaa pyörät lakkaa pyörimästä, niin voimme taas sanoa olevamme ensimäisessä helvetissä, niin suuri on rahan voima ja sinne viimeksi mainitsemaani paikkaan täällä tuppaa joutumaan noin 8 ja 9 kuukaudeksi vuodesta. Ja sinä aikana kun tehdas käy, silloin ei auta hengittääkään vapaasti, se tahtoo sanoa, että pois komppanian kirjoista sellaiset bolsheviikit. Nyt on tilaisuus autotyöläisilläkin rakentaa ammattiosastonsa, kun on 3 päivää työtä, niin jää toiseksi kolmeksi päiväksi aikaa järjestämiseen ja sunnuntai on herran määräämä lepo. Näin menetellen ei tehtaan ovien sisäpuolella tarvitsekkaan paljon agiteerata, se silloin järjestyy itsestään.

ILTAMA

Kommunistipuolueen agit.-prop.-komitea on järjestänyt ohjelmallisen iltaman sunnuntai-illaksi, 30 päivä t.k., siihen kehoitetaan kaikkia saapumaan. Siis sinne mukaan kaikin. Tervetuloa. Sisäänpääsy vapaa. — Kynä.

Eri paikkakunnilta

Websters Corner's, B.C.

Ne kesäjuhlat

Vancouverin ja ympäristön suomalaisten yhteiset kesäjuhlat ovat Vancouverissa kesä. ja heinäkuun valheilla, ja siellä tulee olemaan monenlaista ohjelmaa. Kuulojen mukaan, täältä W. Cornersistakin sinne tulee näytöskappale nimeltä Rykmentin komentaja ja tullenee kait muutakin ohjelmaa, josta en tarkemmin tiedä tehdä selkoa nyt, vaan juhlapaikalla se sitten nähdään ja kuullaan tarkemmin, että mitä kaikkea siellä olkeln on.

KOKOUSASIOITA

Kesäkuun toinen päivä pidetyssä S. Järj. W. Cornersin osaston kokouksessa oli taas useammanlaisiakin asioita käsiteltävänä. Worker-lehden levityskin oli esillä, ja valittiin mainitulle lehdelle tilaukisen ottaja, että voi tilata senkin lehden joka haluaa. Haalin maalauskysymys oli myöskin esillä ja päätettiin haalin uusi osa maalata nyt pian alkoin ulkopuolelta. Kolmatta vuotta sitten tehtiin täällä W. Cornersin haaliin uusi keittiön osa, mikä nyt päätettiin maalata.

TYÖMAA-ASIOITA

B. Columbian sähköyhtiön tammentekotyöpaikka täällä Ruskin-nimisessä paikassa onkin muodostunut oikein niin kuin urakoitsijain työpaikat yleensä ovat, että miehiä laitetaan tien päälle oikein suurissa joukoissa. Melnaavat vissiin, että samalla niitä maksuotuksia kirjottaa enempikin miehille, kun kerta alkaa, että ei tarvitse vaivautua yhden tahi kahden miehen takia mainittuun tehtävään. Tässäkin mainitussa työmaassa varmaan pääsee moni polka "raholhin" käsiksi ennenkuin homma on valmistunut, jos vain koko ajan samaa pellä jatkuu kuin mitä tähän asti on ollut.

KESÄ

ei ole vielä ollut ollenkaan liian lämpimäss äsortissa täällä B. Columbian rannikolla. Tähän mennessä ovat ihmiset hyvin vielä täällä kestäneet tämän lämpimän. Ei ole kuulunut tyytymättömyyttä sen suhteen. On vähän satanutkin, että ei maa ole kovin kuivanut vielä.

ILTAMAT

oli W. Cornersin haalilla kesäk. 8 päivänä lasten kesäkämppäyksen hyväksi ja olikin siellä paljon ohjelmaa. Oli kakslosainen näytöskappale nimeltä "Langaton telefooni", ja lapsilta oli ohjelmaa ja miesten voimisteluseuralta oli pyramideja, ja kaikki he onnistuivat hyvin näissä tehtävissään.

VERENMYRKYTYS

Kanssalaisemme William Mäki ollessaan pajassa sepän kanssa työhommassa kaatui ja siinä hänen kätensä sattui johonkin rautaan, että tuli sormiin haavoja, ja siitä sitten kehittyi verenmyrkytys. Hän oli lähimmän paikkakunnan lääkärin hoidossa jotakin päivä, vaan nyt juuri kuulin, että hänen kätensä alkoi tulla vaan enempi kipeäksi ja hän joutui sairaalaan. Yleensä näiden pikkupaikkakuntain lääkärit tulevatkin vaan paremmin toimeen ihmisten kanssa, jotka ovat vain vähän kipeitä, vaan kun tulee paikka, että tarvitsisi jotakin saada toimeksi, niin silloin tahtoo vika vain pahentua. — V. H.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa 39 50

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

10c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

A. T. HILL.
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI.
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

DAVID HELIN.
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

Erinäisten työväenjärjestöjen osotteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOTE

Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava allaolevalla osotteella: Mr. J. McDonald, Room 15, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

L. W. I. U. of CANADAN, Pohjois-Ontarion aluekomitea, Porcupine, Ont.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. — Voimisteluseura Jchun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JARJESTON, laillistetun, sihteerin osote on: A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN SUOMALAISTEN TYOLAISTEN URHEILULIITTO. Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on P. Ruoheaca, os. Box 69, Sudbury, Ont.

COBALTIN s. s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

CONMEEN S. j. osaston työkokoukset jokaisen kuun toinen sunnuntai; kirjeenvaihto-osote: A. Janatuinen, Mokomon P.O., Ont.

S. J. COTEAU HILLIN osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: J. E. Koski, Dinsmore, P. O., Sask.

S. J. CREIGHTON MINEN OSASTON kokoukset ovat joka kuukauden toinen sunnuntai, klo 2 ip. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Box 92, Creighton Mine, Ont.

S. J. COLEMANIN osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

S. J. FINLANDIN osaston kokoukset pidetään joka ensimäinen sunnuntai kuussa, kello 11 päivällä. Osote: Finland, via Barwick, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla huoneustolla 211 Robertson St., Fort William, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLEEN NUMMIOLAN osaston työkokoukset pidetään kerran kuussa, viimeinen sunnuntai, kello 1 j.p.p. Osoite: Box 29, Shaunavon, Sask., Canada.

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:n sunnuntai. Kirjevaihto-osote on: S. J. Osasto, J. Nevala, Box 51, Nipigon Ont.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: Box 87, Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen klo 7 illalla Kirjeenvaihto-osote: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Rbeault, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen 1:nen sunnuntai kuussa kello 1 ip.

S. J. LARDER LAKEN osaston osote on: Urb. Aalto, Box 16, Larder Lake, Ont.

LUMBER WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN itäinen piiri. Kirjevaihto-osote on Alf. Hautamäki, 223 Second St., Port Arthur, Ont. Rahalähetykset on tehtävä yllämainitulla osotteella

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on Box 248 Kirkland Lake, Ont.

S. J. LEVACKIN osaston No. 33 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai. Sihteerin osote: Box 43, Levack, Ont.

S. J. NOLALUN osaston kokoukset on jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai kello 2 i.p. Kirjevaihto-osote: Frank Nurmi, Nolalu, P.A.D., Ont.

S. J. MONTREALIN OSASTON TYOKOKOUKSET pidetään osaston huoneustolla, 239 St. Antoine St., jokaisen kuukauden ensimäisenä sunnuntaina, kello 3 iltapäivällä. Johtokunnan kokoukset samaan päivään, kello 2 iltapäivällä. Osaston kirjevaihto osote: S. J. Montrealin osasto, 239 St. Antoine St., Montreal, Quebec.

S. J. PORT ARTHURIN OSASTON kokoukset joka kuukauden ensimäinen sunnuntai, johtokunnan kokoukset joka kuukauden toinen ja viimeinen maanantai, näytelmäseuran kokoukset joka toinen keskiviikko, naisjaosto kokoontuu joka ensimäisen ja kolmas tiistai kuukaudessa. Kaikkien kokousten aika on kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osoite 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

S. J. POTTSVILLEN osaste No. 14, Porcupine, Ontario.

TYÖLÄISNAISTEN LIITON POTTSVILLEN OSASTON kokoukset pidetään kaksi kertaa kuussa, ensimäinen ja kolmas keskiviikko. Työkokoukset olleen ensimäinen keskiviikko kello 1 päivällä ja objektokokoukset joka kolmas keskiviikko klo 7:8 illalla. Osoite C. Tn. Liiton Suomalainen Osasto, Porcupine, Ont., Can.

S. J. ROSE GROVEN osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai klo 2 j.pp.— Kirjeenvaihto-osote: T. Kokkonen, Rose Grove, P.O. Ontario.

S. J. SAULT STE. MARIEN OSASTO NO. 5 työkokoukset pidetään joka toinen maanantai, alkaen kello 8 j.p.p. omalla haalilla. Osoite: 125 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

S. J. SOUTH PORCUPINEN osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina, kello 2 i.p. Osote: Box 528.

SOINTULAN OSASTO (Canadan Suomalaisen Järjestön Osasto 56) kokoontuu omalla Haalillaan joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 1 päivällä. Osote: Sointula, B. C.

SUDBURYN OSASTON NO. 16 kirjeenvaihto-osote on: S. Osasto, Box 26, Sudbury, Ont.

S. J. TIMMINSIN osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. Osasto, Box 1070, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kalvasto- ja metsätyöläisten järjestöön.

S. J. TORONTON osaston työkokoukset pidetään Torontan Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäisenä ja kolmas sunnuntai-iltana, alkaen kello 8.00. Objelmo- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

S. J. WEBSTER'S CORNERIN osaston kokoukset pidetään ensimäinen sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihto-osote: O. Salmi, Webster's Corner, B. C.

S. J. WANUPIN osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:n sunnuntai klo 2 j.p.p. Postiosote: Quarts, Ont.

S. J. VANCOUVERIN OSASTON No. 55 kokous on jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona kello 7.30 illalla Clinton Haalilla, 2605 Pender Street East.

V. j. U.-SEURA "JYMYN" osote: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

AMERIKAN WORKERSPUOLUEEN Suomalaisen Toimiston, Suomalaisten Työväenyhdistysten Keskuksen ja Työväenhaalliton osotteet ovat: Finnish Federation, 35 East 125th St., New York, N.Y. Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset on tehtävä yllämainittuihin osotteisiin.

Filipon pakinaa

Tekeepä mieleni jutustella tällä kertaa autoista, tai oikeammin siitä minkälaisia muutoksia autot ovat aiheuttaneet olosuhteisiin. Autot tosin ovat vaikuttaneet niin monenlaisia muutoksia, ettei niistä kaikista puhuminen yhdessä jutustelussa voi tulla kysymykseenkään, mutta kunhan nyt muutamiinkaan niistä voin tässä kajota.

Autot ovat mukavia kulkuvehkeitä niille, jotka auton omistavat. Mutta kovinkaan mukavia ne eivät ole niille, jotka joutuvat kaduilla ja teillä apostolin paluunoilla itseänsä eteenpäin hinaamaan, autoilijain ajaaporhaltaissa edestä ja takaa ja sivuilta niin, että pois tieltä, tai ylitse. Nämä kurjat olennot joutuvat kulkemaan kuin vankilasta karanneet, vaaraa joka puolelta pälyillen, hypähdellen, poukahdelle ja juoksahdellen, kurjaa henkeään säilyttääkseen. Ja tunteepa siinä olentonsa ja olonsa hyvin vähäpätöiseksi; huomaa köyhyytensä julkeasti ulospäin näkyväksi. Vaikka tiedätkin, että suurin osa noista sinun henkeäsi uhkaavista "komeilijoista" ajelee komeasti morketeillaan, että morketti se onkin, joka siinä komean auton muodossa hyrisee ja syöksyy, ja että noiden kaarain "omistajien" läheisimpinä matkatovereina on kalvava tietoisuus noista morketeista, ei suinkaan hauska seuratoveri, niin sittenkin tunnet olevasi huonolla puolella. He edes saavat autonautintoa morkettiensa avulla, mutta sinua, ja minua, meitä apostolinbaluuna ihmisiä heidän morkettinsa ainoastaan hätyyttelevät ihan hengenuhalla ja solvaisevat ajamalla kurkkumme täyteen tien pölyä tai roiskauttelemalla lokaa vaatteillemme. Emmekä mahda muuta kuin ihmetellä haikein mielin tuota kummallista muutosta oloissa, jonka autot ovat tuoneet, että toisten morketit kiusaavat ja häpäisevät toisia. Ennen aikaa kun sen sijaan sai olla edes toisten morketeilta rauhassa.

Tällainen tilanne panee kenen autottoman tahansa ajattelemaan tuota ainoaa pelastuskeinoa toisten morkettien kiusasta vapautumiseksi — itsekin morkettipirun apuun turvautumista, jos vain on jotain josta morketin avulla saa niin paljon, jotta voi maksaa ensimäisen maksun autosta... Että kaikki menisi, niin kuin menemän pitää, ja ajan vaatimus tulisi täytetyksi.

Yksi omituinen ilmiö autojen voittokulun yhteydessä on se, että autot ovat, samalla kun ovat kiihottaneet äärimmilleen ihmisten halun liikkumaan nopeasti, aiheuttaneet kilpajuoksun, ajonopeutta rajoittavan lainlaadinnan ja autojen kulkukykyisyyttä parantavan mekaniikan välille. Kun lainlaatijat laativat lain, joka rajoittaa ajonopeutta viidellä maililla tuntia kohti, esim. viideksitoista maililiksi tunnille, niin samaan aikaan autotehtailijat parannuttavat experteillään autojen nopeutta esim. kuudestakymmenestä mailista seitsemänkymmeneen mailiin tunnille. Ihmisiä luonnollisesti viekoittelee auton nopeuskyky käyttämään tuota sen kykyä. Niinpä sitten rikotaan liikennelakia minkä ehditään ja minkä liikennepoliisin silmä välttää. Ja paljon se välttääkin. "Piittareita" on liian paljon, voidakseen siinä tehdä lain edustamiseksi juuri mitään. Kunhan yhden tuhannesta saa kiinni ja kutsatuksi järeän poliisituomarin eteen, sakkoa saamaan.

Tuntuisi luonnollisemmalta, jos laadittaisiin lakeja, jotka kieltäisivät tekemästä nopeukulkuisia autoja. Mutta se olisi kehityksen jarruttamista, kun sitävastoin nopeasti ajamisen kieltäminen ei sitä ole, koska sitä kieltoa tälläkin, niin kuin monella muullakin voi rikkoa helpommin kuin panna kulkukyvytön auto kulkemaan nopeammin kuin sen kyky edellyttää. Autojen kulkukyvyn lailla rajoittaminen sitäpaitsi merkitsisi autotehtailijoille vähemmän automarkkinoita. Hidasliikkeiset autot eivät olisi niin viekoittelevia. Tässä on oikeastaan hyvin ristiriitainen suhde. Tuskinpa juuri ketään miellyttäisi autojen kulkukyvyn rajoittaminen laeilla. Se olisi todellakin suuresti vastoin ihmisen luonnetta. Mutta samalla kertaa jokainen toivoo turvallisuutta kaduilla ja teillä, jota taas ei olisi senkään vertaa, kuin sitä nykyään on, ilman järjestysvallan liikennesäännöstelyä. Ja taas samalla kertaa jokainen yksilö toivoo saavansa ajaa nopeasti autollaan, ja sen vuoksi jokainen yksilö rikkoo ajonopeuslakia, minkä uskaltaa. Oikeastaan on asia justiin kohdalleen sanottuna siten, että jokainen autoa ajava yksilö toivoo nopeuslain pätemistä kaikkiin muihin auton ajajiin, paitsi ei itseensä.

Auto on lähentänyt maaseudun ja kaupungin toistaan lähemmäksi. Auton omistava maaseutulainen voi nyt tuntea itsensä puolittain kaupungin asukkaaksi, ja samoin kaupunkilainen itsensä puolittain maaseudun asukkaaksi. Autolla kun pääsee niin lyhyessä ajassa pitkiäkin matkoja sinne, sekä sieltä tänne. Farmari lähtee autollaan kaupunkiin pienellekin asialle kuin läheiseen naapuriin ja farminuoriso viilättää kädenkäänteessä kaupungin huvitilaisuuksiin. Samoin kaupunkilaiset ajavat maaseutujen huvitilaisuuksiin ja luonnon suloisuuksista nauttimaan; sekä kyläilemään maaseutututtaviensa luo.

Autot ovat tehneet ihmisille mahdolliseksi tutustua moniin asioihin, joihin ennen oli huonot mahdollisuudet tutustumaan. Autoja saavat kaupungissa kasvaneet kiittää esim. siitä, että he nyt jo alkavat tuntea maaseutujen metsien puut näöltään, nimeltään ja laadultaan, sekä osaksi jo maaseudun villit sekä kesyt eläimetkin. Maaseudun varis esim. on saanut uusia tuttavia ja hartaita ihailijoita kaupunkilaisista. Ja varis voi nyt näyttää ylpeänä pitkää nokkaa farmarille, joka ei siitä, variksesta, tykkää. Tosin varis yhä joutuu turvautumaan farmarin maantuotteisiin, kuten kaupunkilaisetkin, mutta ystävyyshän maistuu kaikille yhtä hyvin kuin ruokakin, niinpä variksellekin. Ja, kuten sanottu, se saa sitä nyt kaupunkilaisilta. — Lehmä maaseudulla on nyt myös saanut vastatöllistäjiä kaupunkilaisista. (Tarkoitan taksa suurkaupunkilaisia). Lehmällä kun itsellään on sellainen tapa, että se katsoa töllistää. Farmari on siihen niin tottunut, ettei lainaa sille huomiota. Mutta suurkaupunkilainen, joka ennen ei tiennyt lehmästä enempää kuin sen mitä opettaja oli lasten koulussa tuosta ihmeellisestä eläimestä kertonut sen mukaisesti kuin oli itse ennen omilta opettajiltaan kuullut, on nyt autojen suosiosta tullut tilaisuuteen töllistää sitä, lehmää silmästä silmään vastaan. Kaupungissa kasvanut töllistää lehmää kahdesta syystä. Ensinnäkin häntä intresseeraa lehmä siitä syystä, kun se on se ihmeellinen eläin, joka antaa sen makean maidon, jonka farmarit lähettävät kaupunkilaisten nautittavaksi; ja toisekseen hän töllistää ihmeissään lehmän omaa töllistämistä. Ensimäisillä kerrolla kaupunkilainen luulee, että lehmä katsoa töllistää häntä siksi kun hän on kaupunkilainen ja kun itse on niin "metsässä kasvanut", ja tuntee kutsutusta kaupunkilais-itserakkaudessa; mutta vähitellen oppii kaupunkilainen ymmärtämään, että lehmän töllistäminen onkin lehmän perinnäisen luonteen ilmausta — tämä asian vaikeneminen ollen huomattava askel eteenpäin kaupunkilaisen sivistyksessä. Autot siis levittävät tietoa ja sivistystä tavalla. Paha vaan, ettei kaikilla kaupunkilaisillakaan ole autoa, että pääsisivät tästä sivistyksestä osallisiksi. Suurimmissa kaupungeisa kyllä koettaa kaupungin hallinto korjata tätä epäkohtaa siten, että pitää lehmää jossain kaupungin puistossa aituuksessa yleisön katseltavana. Niinpä esim. New York Central puistossa on yksi lehmä. Ja sen aituuksen vierillä tungeksii aina utelliaita ja ihmetteleviä katsojia. Sanomattakin on selvää, että he ovat kaupungin köyhälistöläisiä, joilla ei ole autoja mennäkseen lehmää maaseudulle katsomaan. Mutta kiitos New Yorkin kaupunginhallinnolle, että se on edes sen verran ottanut korvatakseen kaupunkinsa köyhien raukkojen autonpuutetta, että on asettanut lehmän heidän nähtäväkseen.

Autot, trokit ja traktorit näyttävät hävittävän hevosen, tuon jalon, länsimaisia kansoja niin kauan uljaasti palvelleen eläimen. Vaikkakin tämä hevosen häviäminen tuntuu pahalle ajatella, täytyy siitä kuitenkin pitää hevossuvun tervetulleena vapautuksena. Sillä helppo ei ole hevosen kohtalo ollut, ihmisten käsiin sen jouduttua. Mutta hirtehistä on sekin, kun sanoo vapautukseksi koko suvun häviämistä sukupuuttoon. Ainakin tuntisimme hirtehiseksi, jos hevosten sijasta olisi puhe tässä äänilajissa esim. ihmistyöläisistä. Ja niinkin kumminkin voisi olla, sillä onhan ihmistyölainen samoin kuin hevonenkin vain yhteiskunnan työnväline, yhteiskunnan, jonka kapitalistiluokka omistaa, ja nykyaikainen teknillinen kehitys yksityiskapitalistisissa maissa omaa "tendenssin" tekemään samoin työläiset kuin hevosetkin tarpeettomiksi. Ja työväenluokan kohtalo olisikin varmasti samanlainen (kapitalistit eivät välittäisi koettaa s

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: **Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä** sana ja niiltä, joiden **ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä** sana. Vähin **ilmotusmaksu** kerta ilmottaessa 50c **ja seisovista** 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello **kahdeksasta** aamulla kello viiteen **illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on** konttori sulettuna koko **päivän.**

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja **soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont.** (TTL

ROUYN, QUE.

PARTURILIIKKEENI TAASEN entisessä **paikassa, Main ja Noranda katujen kulmassa. Matti Kenni.** (TP

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tutkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

PORT ARTHUR, ONT.

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRY-sauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä. E. Kivipelto ja E. Ranta. Tilist.

Parturiliikkeeni
— sijaitsee —
Katherine ja Montague katujen kul-
Puhdas ja hyvä työ.
EINO SMITH
Sudbury, Ont.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

Aaron Linder

Hyvästi tunnetun chicagolaisen maalaus-isännöitsijäliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 893, Port Arthur, Ont. (TP

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP

Emil Ojala
Sudbury, Ont.

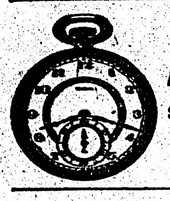

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

HIEROJA

Miss Ainz Holst antaa hierontaa klo 8—12. Muina aikoina sopimuksen mukaan. Puhelin S. 2098. 105 Heron St., Huone 6. (143

Fort William, Ont.

Ilmotus

Yksinäinen nainen haluaa päästä työhön perheeseen, poortitaloon tai kämpälle.

Evi Kohtala,
423 Queen St. W., Toronto, Ont.

FINNISH BAKERY
Box 39 Schumacher, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja tuotelliesti täytetään. (TTL

Aalto Stahlberg
Isäsi kuollut, kirjoita kotiisi.
Ch. Teräs,
Girard, Pa., U. S. A. (145

HUOM!

Siisti rooming haussi myytävänä halvalla.

J. Johnson,
193 Augusta Ave., Toronto, Ont.

Sudbury

SOITTOKUNNAN HARJOITUS

pidetään t.v. torstai-iltana, kello 7 täsmälleen. Saapukaa kaikki, please.

NÄYTELMÄSEURAN KOKOUS

pidetään tänä (tiistai-) iltana näyttelijäin pukuhuoneessa, kello 8.

NELJÄNNEN ALUEEN KESÄJUHLAKOMITEA

kokoontuu tänä (tiistai-) iltana haalilla kello 7. "Kisan" on lähetettävä edustajansa myös tähän kokoukseen, please.

MUISTATTEHAN?

Tänä iltana on sitten ne ensimäiset ulkoilmatanssit. Vartilla saa tanssia koko illan. Tuuri ja kump. soittaa. Sateen sattuessa tanssitaan Liberty-haalilla.

VALKAISIJAIN SIVEELLISYYS

Paneliassa sattui äskettäin, kuten U. A. kertoo, yksi lisä suojelijoiden urotyösarjaan. Eräs punakaartilaistyttö, orpo, joka on palveluksessa eräässä talossa, meni illalla asuntoonsa ja tällöin talollisen poika Mäkitalo meni hänen eräsään huoneeseen alkaen tehdä tytölle rumaa väkivaltaa. Tyttö alkoi huutaa apua ja paikalle tulleet ihmiset estivät väkivallanteon. Teon tekijä lienee sopinut asiansa maksamalla jonkun summan, eikä hän niin ollen joutune oikeuteen.

Väkivallan tekijä kuuluu suojeluskuntaan. Rumaa tekoaan hän oli "puolustanut" mainitsemalla, että hän on talon poika. Nämä tällaiset katsovat siis talollis- ja kai suojeljaoikeuksiinsa kuuluvan näin rumien tekojenkin teon. Kaunista laillisuuden ja yhteiskunnan varjelua!

Muistelmia Suomen luokkasodan ajoilta vuonna 1918

Lahtarien armeijassa ollut jääkäri kertoo:

Saavuttuani maaliskuun puolivälillä 1918 Suomeen, määrättiin minut päämajassa (joka silloin oli Seinäjoella) Kristiinan kaupunkiin. Siellä oleva joukko-osasto oli nimeltään Keski-Pohjanmaan jääkärit, III pataljoona. Sen päällikkönä ja samalla kaupungin komentajana oli jääkärikapteeni Schauman. Joukkoja harjotettiin vielä minun aikanani alun kolmatta viikkoa.

Eräänä päivänä ilmaantui kaupungille tiedonantoja, joissa lueteltiin joukko nimiä, etupäässä naisia, jotka muka olivat tehneet salaliiton surmatakseen valkoisten päälliköt, varsinkin jääkärit. Naisten oli määrä viekotella heidät ensin luokseen, jossa miesten sitten piti tappaa heidät. Näin kerrottiin. Salaliittolaiset vangittiin ja sijotettiin poliisiputkaan. Jonkun ajan kuluttua koetettiin saada heidät ammutuksi karkaamisyrityksen nojalla. Ennakolta oli asetettu kuularuisku valmiiksi vastapäätä olevaan pihaan, jossa luotettava upseeri oli aina vahdissa. Ovet jätettiin lukitsematta ja toivottiin, että yhteissellissä olevat vangit lähtisivät pakoon. Mutta vangit eivät vain lähteneet tähän loukkuun. Heidän lopullista kohtaloaan en tiedä, kun jouduin lähtemään kaupungista pois.

Kuuluin kolmanteen komppaniaan. Millainen henki siinä vallitsi, selviää ehkä parhaiten seuraavasta tapauksesta. Muutamia päiviä ennen rintamalle lähtöä kokoontui komppania päällikön käskystä ja hän lausui: Jos joukossa on sellaisia, jotka syystä tai toisesta eivät vielä haluaisi lähteä rintamalle, niin on aikomus perustaa Vaasassa erikoinen reservipataljoona. Kehotan siis niitä, jotka haluavat siihen liittyä astumaan askeleen eteenpäin. Miltei kaikki astuivat määrätyn askeleen, lukuunottamatta muutamia vapaaehtoisia. Tämän jälkeen erotettiin reserviin menevät määräämällä, joten oma halu ei suinkaan jäänyt ratkaisevaksi.

Rintamalle tulin juuri Tamperetta vallattaessa. Sieltä ei minulla ole paljoa kerrottavana, sillä haavoituin ja sain lomaa. Hyökkäyspäivän aamuna sanottiin Mannerheimin päiväkäskyssä m.m.: "Kaikki miehet, jotka tavataan kadulta, eikä ole kuusenoksaa lakissa, ammutaan." Että päälliköt ymmärsivät tämän määrätyllä tavalla, osottaa seuraava tapaus: Kaupunkiin tultua jouduin Hämeenkatu 14 K. P. Ruuskasen taloon. Talo oli niin tulipalojen ja punaisten kivääritulen saartama, että minua seurasi vain yksi sotilas. Heti sisään päästyäni alkoi talonmies purkaa kääreitä päänsä ympäriltä ja pestä pois jotain valkoista salvaa, jota näkyi olevan aika vahvasti. Tämän jälkeen alkoi hän toimituttaa etsintää talossa. Tulos oli, että löytyi viisi miestä, pari tallin vintiltä, kellarista jne., jotka sijotettiin erääseen varastohuoneeseen kellarissa. Kun sitten seuraavana aamuna tein ilmotuksen komppanian päällikölle, jääkärikapteeni Mäkiniemelle, oli hänen vastauksensa: Eihän se ollut puhe ottaa vankeja!

Tampereelta kuljetettiin meidät Savon kautta Antreaan ja sieltä proomuilla Pölläkkälään. Siitä marssimme Heinjoen kirkolle, jossa kerrottiin silloin olleen 15,000 miestä. Sinne tultuamme levisi huhu, että punaiset olisivat väijytyksestä ampuneet jääkärikapteeni Laguksen. Samana päivänä kertoi komppanian päällikkö Mäkiniemi kuitenkin, että majuri Gadolin ampui Laguksen ja aiheutui riita rouva Theslein vuoksi, jota kumpikin tahtoi liehitellä. Tästä tapauksesta en ole koskaan kuullut julkisuudessa mitään sen jälkeen.

Pataljoona sai tehtäväkseen vallottaa Kämärän aseman, mutta kohtasi niin sitkeää vastarintaa, että täytyi saada toisen pataljoonan avukseen. Kun sitten asema vallattiin, määräsi avuksi tulleen pataljoonan komentaja, jääkärikapteeni Palojärvi, että kaikki vangit ammutaan. Ampujat olivat asemasillalla ja vangit toisen kiskoparin takana. En koskaan unohda kahta nuorta venäläistä, jotka kiväärien kohottua panivat kumpikin toisen kätensä toisen kaulalle ja nauroivat ampujilleen. Näin jatkui ampumista ja upseerit pistooleineen kävivät tarkastamassa, jos kaikki olivat todella kuolleet. Vankeja tuotiin nimittäin yhtämittaa radan kummaltakin suunnalta. Lopuksi Palojärvi muutti päätöksen niin, että ainoastaan venäläiset ammuttiin.

Jo Tampereella huomasin, että valkoiset ryöstävät. Kämärän kyläsä, kun sotilaat määrättiin tarkastamaan asumuksia, menin miesten jälessä erääseen mökkiin. Kaksi sotilasta tutki parhaillaan piironkia ja kolmas arkkua. Vanha valkohapsinen vanhus rukoili vieressä, että älkää ottako vanhan miehen ainoita rahoja. — Viipuriin tultuamme jatkui samaan tapaan. Upseerit ottivat hevosia, miehistö pienempää. Komppanian päällikkö Mäkiniemeläkin oli ori, joka oli pesorkattu ja mennessään. Viipurissa Kolikkoinjonka hän vei armeijasta lähdettyään mäellä määrättiin tarkastamaan asumuksia. Ensimäisessä mökissä, johon tulin, makasi mies permannolla verissään, vaimo ja kaksi lasta, poika ja tyttö, vieressä. Kaikki itkivät ääneensä ja lapset huusivat yhdestä suusta: Täällä on jo käyty! Isä on ammuttu! Sitä tapausta on vaikea sanoin kuvata, muistan aina sen tunteen mitä silloin tunsin.

Jääkäri.

V.- ja U.-seura Yrityksen

Tanssit

Creighton Haalilla
Keskiviikkona kesäk. 19 p:nä
Arvo Tuuri soittaa

SUOMEEN-CANADAAN

Säännöllinen, molempiin suuntiin tapahtuva vilkas kulkuvuoroyhteys neljällä tunnetulla nopeakulkuisella valtamerilaivallamme. Laivojamme lähtee kumpaankin suuntaan suunnilleen joka viikko. Vaihtoehtoinen matka joko Oslon tai Kööpenhaminan kautta. Samalla valtamerilaivalla mukavasti ja nopeasti molempien avomerien ylitse ilman turhia muuttoja tai odotuksia.

KULKUVUOROT NEW YORKISTA:

ss "Helling Olav" — kesäk. 21
ss "Oscar II" — kesäk. 29
ss "Frederik VIII" - heinäk. 6
ss "United States" - heinäk. 20

Ei mitään vaikeuksia New Yorkin kautta matkustettaessa, konttorimme auttavat matkaluvan hankinnassa mielihyvällä ja maksuttomasti.

III l. Suomeen $108.50
III l. Suomesta 120.00

"Frederik'illä" $2. kalliimpi.
Vero poistettu.

Edestak. piletissä yli $45. säästö.

Tuottaessanne sukulaisianne tai tuttavianne Canadaan pyytäkää asiamieheltä aina ensiksi Skandinavian-Amerikan Linjan hinnastoja ja kulkuvuoroluetteloja. 50-vuotinen kokemus matkustajaliikenteessä. Hyvä huolenpito matkustajista matkan alusta loppuun saakka.

Scandinavian-American Line

1410 Stanley St. Montreal
SCANDINAVIAN-AMERIKAN LINE,
461 Main St. Winnipeg, Man.
SCANDINAVIAN-AMERIKAN LINE,
1321 Fourth Ave. Seattle, Wash.
J. V. KANNASTO,
Box 69, Sudbury, Ont.

Ottakaa karkurit kiinni ja paiskatkaa onnitteluilla

Yksiin leipiin ovat menneet täällä The Pas, Man.,

Irja Majonen
Port Arthur, Ont.
ja
Lauri Ala
Quibell, Ont.

Onnittelumme alkavalle taipaleelle

May, Aune ja Emil Palo
Anni ja Chas. Pajala
Milja, Olga ja Jukka Majonen
Katy Pesonen
Ed Talo
Mike Talo
K. Ikola
Kauno, Ida ja Timo Könnilä

LIIKEKUMPPANI HALUTAAN

Liikkeeni jatkuvan kehityksen tähden haluan liikekumppanin. Hänellä tulee olla kykyä hoitaa kauppavaihto kirjanpitoineen, tahi johtaa työt leipomossa. Aikaisempi kokemus kummassa hyvänsä näistä tehtävistä on välttämätön. Myöskin jonkun verran pääoman sijoitusta liikkeeseen tarvitaan. Lähempiä tietoja ylläolevasta aataa:

JOHN KOSKELA, Border Cities Baking Co.,
302 Drouillard Rd., East Windsor, Ont.

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VALITTAA —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v.	$1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta	.50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk.	.25
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta .....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk.	2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta	1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta	.50
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., 25 s. kpl., 1 vk.	2.50
WOMAN WORKER, naisten lehti, ilmestyy Torontossa, Ont. hinta 1 vk.	$1.00
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu	1.00
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk.	3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk.	6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v.	3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v..	3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v.	6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, ...vuosik. $3.00; ½ v.	1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v.	$3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta	6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chisagossa. Tilaushinta vuosikerralta	2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $2.00, puoli vuotta	1.25
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta	6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta .....vk. $4.00, ½ v.	$2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ v.	1.50
KOMMUNISTI, Leningrad .....vuosik. $4.00, ½ vk.	2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa	1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa. 1 vuosik.	1.75
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk.	1.25
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk.	2.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik.	4.50
VAPAUS, Leningrad, 3 kertaa viikossa 1 vk. $6.00 ½ vk.	3.75
REVONTULET, Oulu vuosik.	3.00
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik.	2.00
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk.	3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., ...1 vk. $6.00, ½ v.	3.25
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 puoli vuosikertaa	3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk.	1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ v.	1.15
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk.	1.50
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 puoli vuosikertaa	1.25
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik.	2.00

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

AVUSTUSTA TULIVUOREN PURKAUKSESTA KÄRSINEILLE

Roma, kesäk. 17. — Hallitus on päättänyt myöntää $94,736 avustuksina Vesuviuksen viimeisestä purkauksesta kärsineille asukkaille. Laavavirrat olivat peittäneet paljon viinitarhoja Vesuviuksen rinteillä. Avustusrahoja tullaan käyttämään hävitettyjen alueiden jälleenrakentamisessa.

HIERONTAA

ottaa vastaan 55 Yonde kadulla olevassa saunassa

MRS. A. JOHANSON
Puhelin 495 Sudbury, Ont. (T-9

MATKUSTAKAA SUOMEEN RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA

Suomalaisten Suosima Linja

Lyhyt, Nopea ja Mukava Matka

SUOMEEN

(GÖTEBORGIN KAUTTA)

Laivojen Kulkuvuorot New Yorkista

"DROTTNINGHOLM" .... Kesäkuun 26 p.
"KUNGSHOLM" ..... Heinäkuun 3 p.
"GRIPSHOLM" ..... Heinäkuun 17 p.

Atlannin ja Pohjanmeren poikki samassa palatsimaisessa valtamerilaivassa

Koko matka Suomeen kestää ainoastaan 10 vuorokautta

ERINOMAINEN TILAISUUS NÄHDÄ NEW YORK, MAAILMAN IHMEELLISIN KAUPUNKI

EI MITÄÄN HANKALUUKSIA NEW YORKIN KAUTTA MATKUSTAESSA

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN Montrealin konttori auttaa Teitä saamaan Yhdysvaltojen läpikulkuviisumin maksutta ja ilman vaikeuksia

Halutessanne lähempiä tietoja kääntykää hyväntahtoisesti meidän paikallisasiamiehemme puoleen tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osoitteilla:

RUOTSIN AMERIKAN LINJA

1410 Stanley Street Montreal, Quebec

J. V. Kannasto, Box 69, Sudbury, Ont.

SUURI HUVIMATKA SUOMEEN

Jos aiotte tänä vuonna käydä kotimaassanne, yhtykää meidän henkilökohtaisesti johdettavaan huvimatkaan Suomeen Havren kautta.

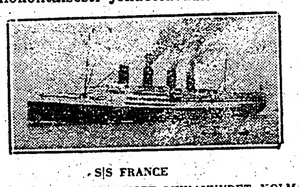

SUOSITULLA LAIVALLA
"FRANCE"
joka lähtee New Yorkista
Heinäk. 1 p. 1929
Kello 6 ip.

S/S FRANCE
ERINOMAISET MUKAVUUDET KOLMANNESSA CABIN-LUOKASSA

Matkustajien käytettävissä kaikki mahdolliset nykyajan mukavuudet
Tunnettu Ranskan Linjan ruoka
LIPUN HINTA YHTEEN SUUNTAAN $108.50
LIPUN HINTA EDESTAKAINEN $183.00
Ynnä tavalliset verot.

Varatkaa paikka nyt joko paikallisen asiamiehen kautta tahi kirjoittakaa suoraan

French Line

348 Main St., Winnipeg, Man.—53 Richmond St. W., Toronto, Ont.

HALUTESSANNE NOPEUTTA, VOIMAA, HELPPOA AJOA ja pienimaksuisen ylöspidon, ostakaa

FORD AUTO

Me johdamme autojen myynnissä. Olemme myyneet yli 100 enemmän autoa kuin toiset välittäjät.

$116.00 käteismaksu

loppu helpoilla ehdoilla

Sudbury **McLEOD GARAGE** Ontario

Suomeen matkustajat, miksi ette käytä niitä etuisuuksia kuin teillä on tarjolla?

Ostaessanne pilettinne meiltä tai jostain muusta Vapauden liikkeestä, voitte käyttää hyväksenne niitä neuvoja mitä jouluhuvimatkan johtajan kokemuksella voin teille antaa. Olemme asemalla vastassa jos ilmoitatte tulostanne ja avustamme teitä matkan järjestämisessä vapaasti.

CANADIAN PACIFIC, CUNARDIAN ja WHITE STAR LINJAN laivat lähtevät Montrealista joka perjantai ja lauantaina kesäaikataulun mukaan.

RUOTSIN AMERICAN, BALTIC AMERICAN ja SCANDINAVIAN AMERICAN LINJAN laivat lähtevät New Yorkista. Kysykää lähtöpäivää lähemmin.

JOHN STAHLBERG

VAPAUS MONTREAL BRANCH

1196 St. Antoine St. Montreal, Que.